

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Weekbericht Internetmonitoring 2/2020

3 - 10 januari 2020

Disclaimer

Het Weekbericht internetmonitoring is een product van de kerneenheid Analyse van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). Het bevat een beschrijving van wat er naar aanleiding van de actualiteit speelt op sociale media en op de diverse voor de NCTV relevante websites, weblogs en webfora.

De beschrijving is bedoeld als sfeerbeeld van wat leeft op het internet en hoeft niet altijd representatief te zijn voor de standpunten van bepaalde groeperingen. Evidente taalfouten in bronteksten worden ongemoeid gelaten waar mogelijk. Het wordt afgeraden om zelf de websites te bezoeken die geraadpleegd zijn ten behoeve van het weekbericht, omdat het IP-adres voor derde partijen zichtbaar is en herleidbaar kan zijn tot de overheid.

Inhoudsopgave

I. Extremisme, radicalisering en polarisatie	2
De koorddans van [redacted] en [redacted]	2
II. Hybride	3
Amerikaanse krijgsmacht verbiedt TikTok applicatie uit angst voor spionage uit China	3

Het weekbericht dient te worden behandeld als vertrouwelijk document. Voor verder gebruik en/of verdere verspreiding van het weekbericht graag overleggen met Analyse. Uw reacties zijn welkom op 10.29 [redacted]

*** Het is niet toegestaan het Weekbericht Internetmonitoring zonder toestemming van Analyse te verspreiden ***

I. Extremisme, radicalisering en polarisatie

De koorddans van [REDACTED]

De Nederlandse prediker activist [REDACTED] heeft op 4 januari 2020 een aantal Twitterberichten van de in Amerika verblijvende prediker [REDACTED] geretweet. Deze tweets, waarin ook korte videofragmenten van een lezing van [REDACTED] zijn verwerkt, gaan over 'tekortkomingen in oprechtheid' van moslims.¹ [REDACTED] zet in de tweets kort uiteen welke categorieën van onoprechtheid er zoal zijn. Één vorm van onoprechtheid is bijvoorbeeld wanneer misschien niet alle maar veruit de meeste activiteiten van iemand voortkomen uit onoprechtheid. Hierbij verwijst hij als praktisch voorbeeld naar leiders die niet volgens de islamitische wetgeving regeren maar deze vervangen voor niet-islamitische wetgeving. Deze leiders doen vervolgens vaak wel alsóf ze de islam promoten en (deels) tot wet maken, bijvoorbeeld door korans te verspreiden en moskeeën te bouwen, maar in wezen zijn ze geen oprechte islamitische leiders die volgens de wetten van de islam regeren. Dit is een vorm van hypocrisie - onoprechtheid, aldus [REDACTED]. In een daaropvolgende tweet trekt [REDACTED] van leer tegen personen die zeggen de 'Westerse islam' te belijden. Dit is volgens [REDACTED] geen échte islam maar een heel andere religie dan de islam.

Commentaar monitorspecialist

[REDACTED] is een jihadistische prediker die met name populair is onder Westerse jihadisten. Hij verspreidt zijn Engelstalige lezingen op sociale media. Zijn boodschappen zijn toegankelijk voor niet-Arabischtaligen wereldwijd. Naast de meer politiek geladen lezingen spreekt [REDACTED] in zijn online video's ook over thema's die raken aan het persoonlijke geloofsleven van moslims.

De retoriek in de hierboven genoemde Twitterberichten van [REDACTED] bevat elementen die kunnen worden gebruikt om jihadistisch geweld tegen personen of regimes te rechtvaardigen. Het ongelovig verklaren van regimes is namelijk een allesbepalende ideologische stap in het - vanuit jihadistisch perspectief - volledig delegitimeren van bepaalde personen en regimes en het rechtvaardigen van religieus gemotiveerd geweld tegen hen. Hoewel [REDACTED] in zijn praktische voorbeelden en categorisering geen specifieke namen van personen of overheden noemt, schetst hij voor zijn toehoorders hele concrete scenario's waarin sprake is van onoprecht of (islamitisch gezien erger) hypocriet handelen van individuen en overheden. Daarmee reikt hij zijn toehoorders concrete ideologische bouwstenen aan waarop het jihadisme geschoeid is, zonder daadwerkelijk over het gebruik van geweld te spreken of letterlijk tot geweld op te roepen.

In het rapport #GreenBirds van het ICSR, wordt geconcludeerd dat [REDACTED] een belangrijke spirituele autoriteit was in (online) netwerken van *foreign fighters* in Syrië. Over zijn werkwijze wordt in dit rapport het volgende opgemerkt '[...]

Net als [REDACTED] is [REDACTED] populair in Nederlandse jihadistische kringen. [REDACTED] staat bekend om zijn goed gearticuleerde, Nederlandstalige toespraken en lezingen. Hij is activistisch en zeer kritisch over het overheidsbeleid ten aanzien van moslims en delegitimeert voortdurend politieke leiders en bestuurders met een moslimachtergrond die in zijn ogen niet de 'ware islam' uitdragen. Deze 'ware islam' is volgens hem een islam die niet verenigbaar is met de beginselen van Westerse democratieën. Lezingen waarin hij zijn gepolitiseerde religieuze boodschap uitdraagt,

worden grif gedeeld in Nederlandse jihadistische kringen. [REDACTED] associeert zich vrijelijk met jihadististen zoals [REDACTED] en neemt het bijvoorbeeld op voor jihadistische gedetineerden.

Wanneer [REDACTED] ambigue relatie tot het jihadisme wordt benoemd, toont hij zich verontwaardigd en slaat hij verbaal agressief om zich heen. Na het verschijnen van DTN 51 stelde [REDACTED] op Facebook dat er [REDACTED] op hem gepleegd is door de NCTV omdat in het DTN wordt gesteld dat zijn lezingen worden verspreid in jihadistische kringen.

Los van de vraag hoe [REDACTED] en [REDACTED] zich ideologisch precies verhouden tot het jihadisme, staat vast dat hun lezingen een aanzienlijk bereik hebben in jihadistische kringen. Hun polariserende en antidemocratische uitlatingen kunnen een radicaliserend effect hebben op toehoorders en delen uit hun gepolitiseerde preken kunnen gebruikt worden om de jihadistische ideologie te onderbouwen. Juist doordat predikers zoals [REDACTED] niet expliciet stelling nemen met betrekking tot het gebruik van jihadistisch (terroristisch) geweld, kunnen ze openlijk hun boodschappen verspreiden en gebruikmaken van de vrijheden van de samenlevingen waarvan ze zich openlijk afkeren. Ze lijken op dit punt bewust terughoudendheid te betrachten zodat ze de kaders van het strafrecht niet overtreden. Feit is echter ook dat [REDACTED] reeds in 2004 al veroordeeld is voor een waaier aan misdrijven. Dit soort activistische predikers dansen zowel ideologisch als strafrechtelijk dus op een dun koord.

II. Hybride

Amerikaanse krijgsmacht verbiedt TikTok applicatie uit angst voor spionage uit China

Amerikaanse krijgsmachtsonderdelen hebben haar werknemers een verbod opgelegd voor het gebruik van TikTok op overheids telefoons. Ook roept de legerleiding haar werknemers op terughoudend te zijn met het gebruik van TikTok op privé telefoons. TikTok is een applicatie waarmee gebruikers video's van maximaal een minuut opnemen en delen op sociale media. De applicatie is populair, naar schatting ligt het aantal gebruikers wereldwijd op 800 miljoen. In de VS wordt de applicatie door de landmacht gebruikt om jongeren te werven. In Nederland wordt het aantal dagelijkse gebruikers geschat op tussen de 1 en 3,5 miljoen.³

In 2017 kocht het Chinese bedrijf ByteDance uit Beijing de applicatie. Begin 2019 kwam het Chinese bedrijf in opspraak in de Verenigde Staten omdat de applicatie zonder toestemming gegevens van minderjarige gebruikers verzamelde. ByteDance schikte vervolgens voor ruim 5 miljoen euro met de Amerikaanse Federal Trade Commission. Amerikaanse overheidsfunctionarissen riepen in oktober 2019 op tot een veiligheidsonderzoek naar TikTok.⁴ In een verklaring zeggen zij zich zorgen te maken omdat persoonlijke en gevoelige gebruikersinformatie met Chinese overheidsdiensten gedeeld zouden kunnen worden.⁵

De Amerikaanse marine wachtte dit onderzoek niet af en kondigde als eerste een verbod op de applicatie af. Daarna volgden andere krijgsmachtsonderdelen zoals de landmacht, kustwacht en luchtmacht. De Amerikaanse krijgsmacht bestempelde de applicatie in een verklaring als een 'cyber threat'.⁶ ByteDance heeft in een verklaring aangegeven dat informatie van Amerikaanse gebruikers opgeslagen wordt binnen

³ 'Zie: Razend populaire app TikTok heeft nu al een imago probleem'. 6 december 2019. www.nu.nl en 'Chinese TikTok razend populair, maar ook vragen over privacy en censuur'. 1 december 2019. www.nos.nl

⁴ 'Cotton, Schumer Request Assessment Of National Security Risks Posed By China-Owned Video-Sharing Platform, TikTok, A Potential Counterintelligence Threat With Over 110 Million

Downloads In U.S., Alone'. 24 oktober 2019. www.cotton.senate.gov

⁵ Waaronder: IP-adressen, informatie m.b.t locatie en meta-data. Zie: 'US Army conducting TikTok security assessment after senator's warning'. 22 november 2019. www.scmp.com

⁶ 'U.S. Army Bans Soldiers From Using TikTok'. 2 januari 2020. www.forbes.com

de Verenigde Staten (met back-ups in Singapore) en daarmee niet onderhevig is aan Chinese wetgeving.

Commentaar monitorspecialist

De Amerikaanse bezorgdheid over mogelijke spionage door een statelijke actor middels een mobiele applicatie doet denken aan een recente ontwikkeling omtrent de chatapplicatie 'ToTok'. De New York Times (NYT) publiceerde in december 2019 een artikel waarin het aantoonde dat ToTok door de Verenigde Arabische Emiraten (VAE) is ontworpen en ingezet is voor spionagedoeleinden. Via de applicatie werd er informatie over relaties en locatie van gebruikers verzameld. Ook werden er gesprekken via de applicatie afgeluisterd.

Er is tot op heden geen bewijs gepubliceerd dat ByteDance gevoelige gebruikersinformatie deelt met Chinese overheidsdiensten. Wél onthulde de NYT op 8 januari 2020 dat het Israëlische cybersecuritybedrijf Check Point eind 2019 zwakheden in TikTok heeft blootgelegd waarmee accounts en gebruikersinformatie verzameld en overgenomen konden worden.⁷ Met deze recente ontwikkelingen omtrent ToTok en TikTok lijkt de angst voor spionage door statelijke actoren middels mobiele applicaties in ieder geval voorgoed te zijn gevestigd.

De zorgen van Amerikaanse regeringsfunctionarissen over Chinese producten en diensten leeft al langer. De Chinese overheid kan Chinese bedrijven dwingen mee te werken aan (inlichtingen)onderzoeken op grond van wettelijke kaders. Ook is in China vanaf 1 december 2019 de wetgeving met betrekking tot cybersecurity uitgebreid.⁸ Hiermee zouden Chinese inlichtingen- en veiligheidsdiensten zich meer bevoegdheden kunnen verschaffen om onder andere netwerkverkeer van (buitenlandse) bedrijven binnen China te monitoren of informatie van servers op te vragen. Of Amerikaanse zorgen met betrekking tot TikTok terecht zijn, zal het inlichtingenonderzoek op termijn moeten uitwijzen.

⁷ 'It seemed like a popular chat app. It's secretly a spy tool', 22 december 2019. www.nytimes.com

⁸ 'Major TikTok Security Flaws Found', 8 januari 2020, www.nytimes.com

⁹ 'China's MLPS 2.0: Data grab or legitimate attempt to improve domestic cybersecurity?' 28 oktober 2019. www.csonline.com

Uitgave

Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en
Veiligheid

Kerneenheid Analyse

Postbus 117, 2501 CC Den Haag

Turfmarkt 147, 2511 DP Den Haag

10.2g

Meer informatie

www.nctv.nl

10.2g

@nctv_nl

10-01-2020

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Weekbericht Internetmonitoring 3/2020

10 - 17 januari 2020

Disclaimer

Het Weekbericht internetmonitoring is een product van de kerneenheid Analyse van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). Het bevat een beschrijving van wat er naar aanleiding van de actualiteit speelt op sociale media en op de diverse voor de NCTV relevante websites, weblogs en webfora.

De beschrijving is bedoeld als sfeerbeeld van wat leeft op het internet en hoeft niet altijd representatief te zijn voor de standpunten van bepaalde groeperingen. Evidente taalfouten in bronteksten worden ongemoeid gelaten waar mogelijk. Het wordt afgeraden om zelf de websites te bezoeken die geraadpleegd zijn ten behoeve van het weekbericht, omdat het IP-adres voor derde partijen zichtbaar is en herleidbaar kan zijn tot de overheid.

Inhoudsopgave

I. Extremisme, radicalisering en polarisatie	2
Proud Boys NLD en Young Activist Together samen in actie tegen 'pedo's en links tuig'	2
II. Hybride	5
Burgemeester Praag wijdt met opiniestuk uit over opzeggen stedenband Beijing	5

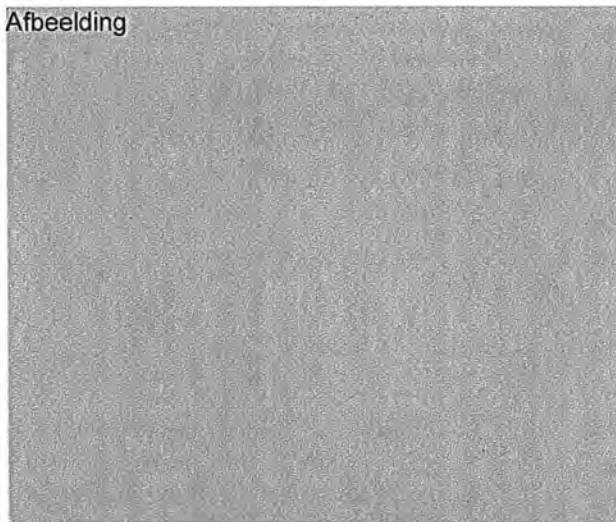
Het weekbericht dient te worden behandeld als vertrouwelijk document. Voor verder gebruik en/of verdere verspreiding van het weekbericht graag overleggen met Analyse. Uw reacties zijn welkom op 10.2g

I. Extremisme, radicalisering en polarisatie

Proud Boys NLD en Young Activist Together samen in actie tegen 'pedo's en links tuig'

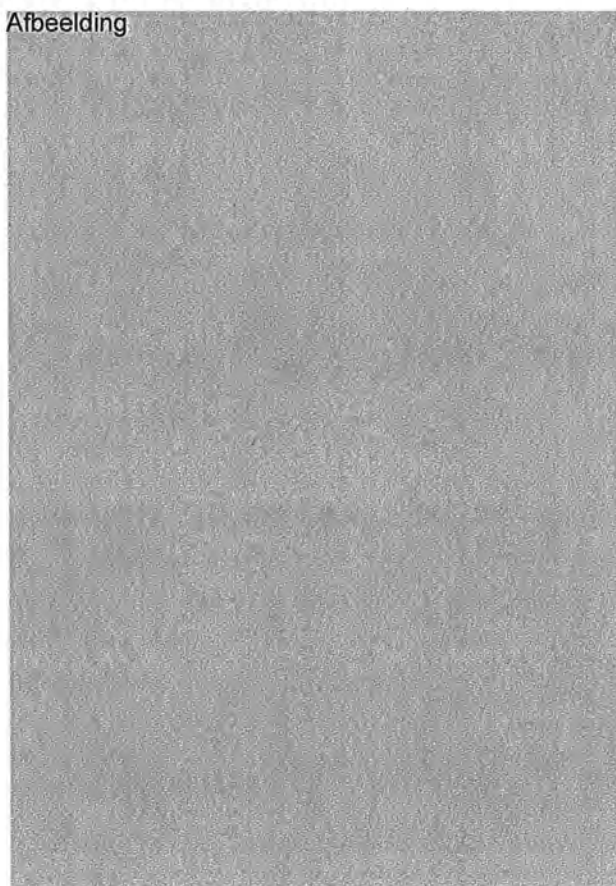
De Nederlandse rechts-extremistische actiegroepen 'Young Activist Together' en 'Proud Boys NLD' roepen op Facebook hun volgers en sympathisanten op om op 21 maart 2020 gezamenlijk actie te gaan voeren in Amsterdam. De actie is gericht tegen 'pedo's en links tuig' en een reactie op de Landelijke Antiracismedemonstratie diezelfde dag in Amsterdam. Geïnteresseerden kunnen zich aanmelden via een e-mailadres van Young Activist Together. Veel meer informatie over de aanstaande actie wordt via sociale media niet gegeven. Wel meldt Young Activist Together op zijn Facebookpagina (978 volgers) dat men samen wil actievoeren tegen '#pedofilie #sp #Groenlinks #Antifa'. Op Twitter meldt Proud Boys NLD in een video dat ook andere politieke partijen die 'geen afstand doen van pedofilie' doelwit van de actie zullen zijn en dat de 'terreurbeweging Antifa' moet worden gestopt.

Afbeelding

Aan de jaarlijkse Landelijke Antiracismedemo van het 'Comité 21 maart'¹ in Amsterdam doen naast allerlei maatschappelijke organisaties ook vele linkse organisaties en politieke partijen mee. Ook de links-extremistische 'Anti-Fascistische Actiegroep Amsterdam' (AFA Amsterdam) geeft op Facebook aan dit jaar aanwezig te zijn.

Afbeelding

Proud Boys NLD is sinds 14 juni 2019 actief op een alternatieve Facebookpagina (Patriotic Casuals NLD, 265 volgers) nadat Facebook sinds oktober 2018 wereldwijd alle Proud Boys pagina's van Facebook en Instagram heeft verwijderd of zal verwijderen omdat de organisatie haat, geweld en andere vormen van intolerantie zou promoten en dat in strijd is met het beleid van Facebook.² Om dezelfde

¹ Het Comité 21 maart is een initiatief van verschillende maatschappelijke organisaties: Social Development Cooperative, Stichting Ketu Koti Dialogg Tafel, HTIB, EMCEMO. Collectief tegen islamofobie & discriminatie, Transnationaal Migrant Platform, Platform Stop Racisme &

Uitsluiting, Internationale Socialisten, Commission for Filipino Migrant Workers en FNV Finance, Landelijk Beraad Marokkanen, Stichting Aknarij.

² De verwijderacties van Facebook zijn waarschijnlijk het gevolg van de vermelding van Proud Boys als 'hate group'

reden heeft betaaldienst PayPal in november 2018 diverse accounts gesloten die verbonden waren aan Proud Boys. In augustus 2018 werden verschillende accounts van Proud Boys-leden van Twitter verbannen. Het Nederlandse Twitteraccount '@NldProudBoys' is op dit moment wel actief en heeft ongeveer 50 volgers. Young Activist Together heeft ook een Twitteraccount (9 volgers) maar dat wordt niet actief gebruikt.

Commentaar monitorspecialist

'Proud Boys' is een rechts-extremistische, anti-fascistische en van oorsprong Amerikaanse organisatie die bestaat uit (witte) mannen die politiek geweld, racisme en seksisme verheerlijken en promoten. De organisatie is in 2016 opgericht door [REDACTED]

[REDACTED] (waarvan hij nu geen onderdeel meer uitmaakt). Proud Boys staat bekend als antimoslim, antifeministisch en pro-Trump. Hoewel de organisatie zich officieel van de "alt-right"-beweging probeert te onderscheiden, zijn de leden in de VS toch vaak te zien op manifestaties van andere extreemrechtse en rechts-extremistische groeperingen die wel expliciet streven naar 'white supremacy'. Leden van Proud Boys zijn in de VS enkele malen betrokken geweest bij ernstige gewelddadige confrontaties met links-extremistische antifascisten (Charlottesville, New York, Portland). In de VS heeft de organisatie honderden, wellicht duizenden leden of sympathisanten. Inmiddels is Proud Boys in diverse westerse landen actief zoals Canada, Australië en het Verenigd Koninkrijk.

De Nederlandse rechts-extremistische actiegroepen 'Young Activist Together' en 'Proud Boys NLD' zijn erg bescheiden qua omvang en aantallen actieve deelnemers bij acties op straat. Het gaat vaak maar om enkelen tot tien of twintig actieve leden. De aanhang van Proud Boys NLD en Young Activist

Together bestaat voor een groot deel uit voetbalhooligans. Mogelijk is er sprake van overlap tussen de leden van beide organisaties. In de VS bestaat de sterke connectie tussen Proud Boys en voetbalhooligans overigens niet of nauwelijks.³ Ook op andere vlakken lijken de organisaties in de VS en Nederland nauwelijks op elkaar, behalve dat het gaat om witte mannen die tegen 'links' zijn. De link met voetbalhooligans blijkt uit meer zaken: zo staat in het logo van Proud Boys NLD de tekst 'Casuals United' en hun huidige Facebookpagina heet 'Patriotic Casuals NLD'. Bij diverse acties van Young Activist Together zijn spandoeken met het woord 'Casuals' te zien geweest, naast een spandoek met '010 tegen antifa'. 'Casuals' is een van oorsprong Engelse subcultuur van het voetbalhooliganisme; '010' staat voor Rotterdam. Ook de Anne Frank Stichting geeft in haar 'Factsheet Extreemrechts in Nederlandse Gemeentes' aan dat er bij 'Young Activist Together' sprake is van betrokkenheid van voetbalhooligans, voornamelijk uit de regio Rotterdam en Rijnmond.⁴

Voetbalhooligans zijn doorgaans geweldsbereid en een deel van hen staat bekend om hun extreemrechtse sympathieën. De geweldsproblematiek rond voetbalsupporters in Nederland is tegenwoordig veel kleiner van aard dan tientallen jaren geleden door persoonsgerichte aanpak en verbeterde infrastructuur rond stadions. Gewelddadige confrontaties tussen groepen hooligans rond voetbalwedstrijden in Nederland komen, in tegenstelling tot de jaren '80 en '90, niet of nauwelijks meer voor. Een uitzondering vormen sporadisch gevechten tussen diverse supportersgroepen (ook Nederlandse) tijdens Europese cupwedstrijden. Nederlandse hooligans spreken de laatste jaren vooral freefightwedstrijden

door de Amerikaanse burgerrechtenorganisatie 'Southern Poverty Law Center' op 16 oktober 2018: www.splcenter.org/fighting-hate/extremist-files/group/proud-boys.

³ Zie ook de artikelen:

'Who are the Proud Boys, "western chauvinists" involved in political violence?', 14 juli 2018. www.theguardian.com/

'FBI says proud boys have white nationalist ties law enforcement officials', 20 november 2018.

www.washingtonpost.com

⁴ Een uitzondering hierop komt wellicht naar voren in dit nieuwsbericht: 'Fans marching to Sounders match hear curses from people who pledge allegiance to Proud Boys', 4 augustus 2019. www.seattletimes.com

⁵ 'Factsheet Extreemrechts in Nederlandse Gemeentes', juli 2019. www.annefrank.org

af op de hei of in weilanden, waar het grote publiek weinig last van heeft.⁶

Daarnaast verheerlijken beide actiegroepen geweld tegen links en sporen ze online mensen aan tot geweld tegen 'linkse antifascisten'. In de werkelijkheid is dit geweld tot nu toe erg beperkt gebleven en is het slechts tot enkele kleinere, tamelijk onschuldige confrontaties met linkse activisten en extremisten in Nederland gekomen. In oktober 2019 demonstreerden leden van Proud Boys NLD in Utrecht met spandoeken en vuurwerk vóór de deur van een bijeenkomst van de partij BIJ1 (van Sylvana Simons) en 'Kick Out Zwarte Piet' over Zwarte Piet. Voorheen werkte Young Activist Together bij dit soort acties overigens vaak samen met 'Stop Antifa Terreur Nederland', maar deze kleine rechts-extremistische organisatie is sinds enkele maanden zowel online als offline niet meer actief geweest.

De oproep voor de gezamenlijke actie tegen links en pedofilie op 21 maart in Amsterdam is dus een reactie op de Landelijke Antiracisedemonstratie op dezelfde dag, waaraan ook diverse organisaties meedoen die zich inzetten voor migranten en moslims. Waarom het thema pedofilie prominent wordt genoemd, wordt niet expliciet duidelijk. De strijd tegen pedo's is wel een thema dat bij meer extreemrechtse en rechts-extremistische groepen speelt, waarbij ook vaak wordt gesteld dat de profeet en de islam pedofilie niet zouden afkeuren. Linkse partijen zouden daar te weinig stelling tegen nemen of het 'goedpraten'. Pedo's staan in deze oproep dan ook waarschijnlijk voor moslims en migranten.

Ook vorig jaar verscheen een oproep voor een tegenactie bij de Landelijke Antiracisedemo door Young Activist Together en Stop Antifa Terreur. Het bleef toen rustig. Desondanks kan niet worden uitgesloten dat een kleine groep rechts-extremisten, met hooligans uit Rotterdam, tijdens de antiracisedemonstratie voor openbare-orde-problemen kan zorgen. Hoewel onwaarschijnlijk, is

een (kleinschalige) geweldadige confrontatie met links-extremisten van AFA Amsterdam daarbij voorstelbaar.

⁶ Otto Adang, bijzonder hoogleraar Veiligheid en collectief gedrag aan de Rijksuniversiteit Groningen; 'Waarom zijn er

rond voetbalwedstrijden amper nog grote rellen?'; 16 januari 2020, www.nu.nl

⁷ Zie Weekbericht Internetmonitoring 8/2019.

II. Hybride

Burgemeester Praag wijdt met opiniestuk uit over opzeggen stedenband Beijing

De burgemeester van Praag, Zdenek Hrib heeft op 12 januari 2020 een opiniestuk gepubliceerd in *Welt am Sonntag*. Daarin geeft Hrib toelichting waarom de stedenband tussen Praag en Beijing, die in 2016 werd afgekondigd, nu is verbroken.⁸ Hrib is uitgesproken en zeer kritisch op de overeengekomen afspraken tussen Beijing en Praag. Als voorbeeld schrijft de burgemeester dat zij zich voor het 'Eén-China beleid' diende uit te spreken. Een China waar Taiwan en Tibet onderdeel van uitmaken. Hrib noemt deze passage in de stedenbandafspraken 'opmerkelijk', omdat andere partnersteden van Beijing - Londen, Riga en Kopenhagen - een dergelijke passage 'niet hoefden te ondertekenen'. Hrib wilde deze passage - zonder succes - uit het akkoord schrappen. Hrib noemt China ook een 'onbetrouwbare zakenpartner' waar de economische betrekkingen tussen beide steden in 'sterke onbalans is'. Volgens Hrib zijn de beloofde miljarden investeringen de afgelopen jaren uitgebleven.

Afbeelding

Burgemeester Zdenek Hrib met de Tibetaanse vlag op het stadhuis van Praag

Hrib beschrijft vervolgens hoe op een heimelijke wijze de Tsjechische publieke opinie met betrekking tot China is geprobeerd te beïnvloeden.

Hoofddrolspeler in deze casus is de Tsjechische kredietverstrekker *Home Credit* van zakenman en miljardair [REDACTED] is met zijn bedrijf actief in China en heeft met investeringen belangen in het land.⁹ [REDACTED] huurde op zijn beurt een PR-bedrijf in die een netwerk van journalisten, China-experts en politici beheerde om positieve berichtgeving omtrent China binnen Tsjechië te verspreiden en negatieve berichtgeving te bekritisieren. Ook financierde [REDACTED] de oprichting van een nieuwe denktank die 'tegengeluid' moest bieden aan de in Praag gevestigde conservatieve China denktank Synopsis.¹⁰ Belangrijke spilfiguren in het netwerk stonden dichtbij de Tsjechische president Zeman.¹¹ Internationale media schrijven dat deze casus 'volgens experts kenmerken vertonen van een heimelijke beïnvloedingsoperatie geïnitieerd door China'.¹² In deze casus is tevens een link met Nederland gevonden waar *Home Credit* onderdeel uit maakt van de investeringsmaatschappij 'PPF N.V.' dat gevestigd is in het World Trade Center te Amsterdam. Hrib beschrijft ten slotte hoe de politieke verhoudingen tussen beide steden steeds verder zijn verslechterd. De burgemeester laat weten dat hij met Taipan (Taiwan) een nieuwe stedenband aan gaat.

Commentaar monitorspecialist

Zdenek Hrib is als voorman van de Piratenpartij in 2018 aangetreden als burgemeester van Praag. Hij gaat met zijn openlijk kritische houding in tegen het pro-China beleid dat de Tsjechische president Miloš Zeman vaart. China is sinds 2012 onder de noemer van de 'One Belt One Road' (ofwel de Nieuwe Zijderoute) bezig met gerichte overnames van en investeringen in infrastructurele werken in Midden- en Oost-Europa. In 2018 kondigde Xi Jinping nog eens voor 10 miljard euro aan investeringen aan in Oost-Europa.¹³ Dat Xi Jinping in april 2020 de jaarlijkse '17 + 1' top

⁸ 'Warum ich unsere Städtepartnerschaft mit Peking aufgeben', *Die Welt*, 12 januari 2020. www.welt.de

⁹ 'Czech Tycoon's Company Cancels \$1.5 Billion Hong Kong IPO', 21 november 2019. www.bloomberg.com

¹⁰ 'China accused of buying influence after Czech billionaire funds PR push', 5 januari 2020. www.theguardian.com

¹¹ 'Czech tycoon's company paid for pro-Chinese campaign', 11 december 2019. www.euractiv.com

¹² 'China accused of buying influence after Czech billionaire funds PR push', 5 januari 2020. www.theguardian.com

¹³ 'Hoe China Oost-Europa verleidt met investeringen', 6 juli 2018. www.trouw.nl

(waar Tsjechië deel van uit maakt) tussen Midden- en Oost-Europese landen en China zal voorzitten, laat wederom de belangen zien die China heeft in dit deel van Europa.¹⁴

Met beïnvloedingsoperaties tracht China bepaalde doelen in haar buitenland- en veiligheidsbeleid te behalen en een positief beeld neer te zetten van haar eigen ideologie en politieke en economische systeem. De casus door Hrib beschreven valt nagenoeg samen met nog een publicatie over geheime betalingen van de Chinese ambassade aan medewerkers van de Karelsuniversiteit in Praag.¹⁵ Deze betalingen waren volgens de ambassade bedoeld om 'conferenties op de universiteit te organiseren'. China heeft in beide casussen niet gereageerd of betrokkenheid ontkent.

China voert ook beïnvloedingsoperaties uit in Nederland. Voorbeelden uit open bronnen zijn het plaatsen van een advertentie en opiniestuk in Nederlandse kranten door de Chinese ambassadeur in Nederland [REDACTED].¹⁶ Daarin besprak de ambassadeur onder andere het wetsvoorstel dat uitlevering tussen Hongkong en China mogelijk moest maken en beschreef Hong de bilaterale relaties tussen Nederland en China en riep hij op deze 'op de juiste weg te blijven bevorderen'.

Het kritische opiniestuk van Hrib is bijzonder, omdat het een zeldzaam voorbeeld is van een lokale politicus die openlijk tegen een grootmacht als China in gaat. Het 'Eén-China principe' waar Hrib in zijn opiniestuk naar refereert is op internationaal politiek niveau een heet hangijzer en zorgt vaker voor discussie. Zo zorgde de Chinese ambassadeur in de Verenigde Staten voor een relletje op sociale media toen hij schreef dat Taiwan 'zonder discussie' onderdeel uit maakt van China. De Chinese ambassade in Zweden uitte in mei 2019 in twee persberichten kritiek op Zweedse journalisten die in publicaties naar Taiwan refereerden als 'democratisch' en 'onafhankelijk'.

Dat Hrib nu heeft besloten om een stedenband aan te gaan met Taipan is niet geheel onverwachts: hij studeerde voor zijn studie geneeskunde een jaar in Taiwan.

¹⁴ 'Chinese President Xi Jinping to take over as host of '17+1' summit with European leaders', 2 januari 2020, www.scmp.com

¹⁵ 'Czech university mired in Chinese influence scandal', 11 november 2019, www.ft.com

¹⁶ Zie Weekberichten Internetmonitoring 23/2019, 37/2019 en Signalement Statelijke Dreigingen Juni 2019.

Uitgave

Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en
Veiligheid

Kerneenheid Analyse

Postbus 117, 2501 CC Den Haag

Turfmarkt 147, 2511 DP Den Haag

10.2g

Meer informatie

www.nctv.nl

10.2g

@nctv_nl

16-01-2020

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Weekbericht Internetmonitoring 4/2020

17 - 24 januari 2020

Disclaimer

Het Weekbericht internetmonitoring is een product van de kerneenheid Analyse van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). Het bevat een beschrijving van wat er naar aanleiding van de actualiteit speelt op sociale media en op de diverse voor de NCTV relevante websites, weblogs en webfora.

De beschrijving is bedoeld als sfeerbeeld van wat leeft op het internet en hoeft niet altijd representatief te zijn voor de standpunten van bepaalde groeperingen. Evidente taalfouten in bronteksten worden ongemoeid gelaten waar mogelijk. Het wordt afgeraden om zelf de websites te bezoeken die geraadpleegd zijn ten behoeve van het weekbericht, omdat het IP-adres voor derde partijen zichtbaar is en herleidbaar kan zijn tot de overheid.

Inhoudsopgave

I. Extremisme, radicalisering en polarisatie	2
Staat kritiek uit islamistische en salafistische kringen op POCOB symbool voor anti-overheidssentiment?	2
II. Hybride	4
[REDACTED] start nieuwe inzamelingsactie voor vervolgonderzoek MH17	4

Het weekbericht dient te worden behandeld als vertrouwelijk document. Voor verder gebruik en/of verdere verspreiding van het weekbericht graag overleggen met Analyse. Uw reacties zijn welkom op 10.29 [REDACTED]

*** Het is niet toegestaan het Weekbericht Internetmonitoring zonder toestemming van Analyse te verspreiden ***

I. Extremisme, radicalisering en polarisatie

Staat kritiek uit islamistische en salafistische kringen op POCOB symbool voor anti-overheidssentiment?

Begin januari werd bekend dat de 'parlementaire ondervragingscommissie naar ongewenste beïnvloeding uit onvrije landen van maatschappelijke en religieuze organisaties in Nederland' (POCOB)¹ onder meer bestuurders van de stichting as-Soennah (uitbater van de as-Soennah moskee in Den Haag) en stichting alFitrah uit Utrecht heeft opgeroepen voor verhoor. Beide stichtingen verzetten zich tegen de oproep van de POCOB, omdat de opzet van deze ondervragingscommissie 'vooringenomen' zou zijn en zij vraagtekens bij de reikwijdte van de commissie zetten.² In salafistische en islamistische kringen is via diverse kanalen gereageerd op de oproepen van de POCOB, onder meer door as-Soennah en alFitrah.

De Haagse stichting as-Soennah publiceerde zowel op 7 als op 12 januari 2020 een verklaring waarin zij zich uitspreekt tegen de oproep van de ondervragingscommissie. In de eerste verklaring schrijft as-Soennah dat het mikpunt is geworden van een vuile campagne waarin het vizier alleen op moslims is gericht. Ook stelt as-Soennah vragen bij de term 'onvrije landen' die de ondervragingscommissie hanteert.³ Die verklaring werd vervolgens in de media neergezet als een schoffering en een boycot van as-Soennah van de parlementaire ondervragingscommissie.⁴ As-Soennah weerspreekt dat in een verklaring op 12 januari en ziet in de ondervragingscommissie in het

algemeen en het oproepen van as-Soennah in het bijzonder wederom een aanwijzing dat minderheden (lees: moslims) doelwit zijn van een 'heksenjacht': 'Wij vinden het belangrijk om een duidelijk signaal naar de samenleving af te geven dat het tot doelwit maken van specifieke groepen de democratische rechtsstaat geen dienst bewijst. Het tegendeel is waar, het ondergraaft het. Zeker als men bedenkt dat de parlementaire ondervraging niet een op zichzelf staand gegeven is. Het past in een lange rij van maatregelen en wetten waar moslims in hun vrijheden worden beperkt'. Verder doet stichting as-Soennah beklag over het uitblijven van antwoorden op 'basale vragen' die het aan de commissie heeft gesteld, waarvan de belangrijkste is 'of het onderzoek uitsluitend beperkt is tot islamistische instellingen en zo ja wat daar de onderbouwing van is'. Daarnaast mist de stichting een degelijke onderbouwing waarom juist zij als te onderzoeken casus zijn geselecteerd, vraagt het zich af welke andere instellingen de commissie heeft onderzocht/gaat onderzoeken en waarom deze wel/niet worden meegenomen. Zolang er geen openheid en duidelijkheid bestaat over de afbakening van het onderzoek, heeft de stichting gereede twijfels over de ondervraging. Het bestuur sluit af met de mededeling dat het de komende dagen gebruikt om te besluiten hoe zij het verzoek van de ondervragingscommissie gaat behandelen. Vooralsnog heeft as-Soennah daar nog geen duidelijkheid over verschaft.

Stichting alFitrah is door de overheid zelfs voor de rechter gedaagd omdat de stichting zou weigeren de eigen financiële administratie aan de ondervragingscommissie over te dragen. alFitrah stelt zelf dat zij geen beschikking (meer) heeft over door de commissie opgevraagde documenten. De ondervragingscommissie bestrijdt dat.⁵ De rechter heeft vrijdag 17 januari bepaald dat alFitrah de gegevens alsnog aan de commissie moet overhandigen.

¹ Zie voor meer informatie over de POCOB

<https://www.parlement.com/id/vkzw5qnnn4zt/parlementaire-ondervragingscommissie> en <https://www.tweedekamer.nl/kamerleden-en-commissies/commissies/pocob>

² Zie o.a. 'Bestuur As-Soennah moskee opgeroepen voor Kamerverhoor onder ede', 8 januari 2020, www.nos.nl en 'Al Fitrah moskee zegt 'geen snipper papier' meer te hebben', 16 januari 2020, www.nrc.nl

³ Dat doet de ondervragingscommissie aan de hand van de lijst die door de organisatie Freedom House wordt gehanteerd.

Zie:

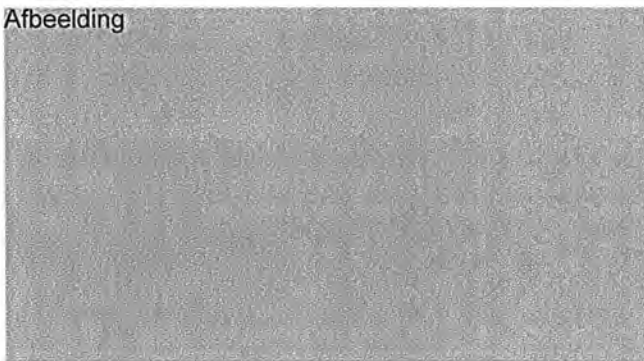
https://freedomhouse.org/sites/default/files/Feb2019_FH_FIT_W_2019_Report_ForWeb-compressed.pdf

⁴ Zie bijv. 'Moskee overweegt boycot parlementaire ondervraging: 'een aanfluiting'', 8 januari 2020, www.nrc.nl; 'Moskee as-Soennah schoffert parlement en wil niet op komen dagen bij ondervraging', 9 januari 2020, www.ad.nl

⁵ 'Kamercommissie en imam steggelen voor rechter over 'verdwenen' documenten', 16 januari 2020, www.nos.nl

[Redacted text block]

Afbeelding

[Redacted text block]

⁵ Een taskforce waarbinnen de ministeries van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (inclusief de AIVD), Justitie en Veiligheid (inclusief de NCTV) en Buitenlandse Zaken nauw samenwerken met politie om gemeenten en gemeenschappen steviger en proactief te adviseren en ondersteunen met betrekking tot de aanpak van problematisch gedrag binnen de salafistische beweging.

[Redacted text block]

Commentaar monitorspecialist

De oprichting en scope van de parlementaire ondervragingscommissie wordt door sommige salafistische en islamistische groepen neergezet als wederom een poging om moslims onder een vergrootglas te leggen en verdacht te maken. De ondervragingscommissie is volgens deze groepen dan ook de laatste in een lange lijst van overheidsmaatregelen die specifiek gericht zijn op moslims. Tel daar diverse berichten in de media waarin moslims negatief zijn geportretteerd bij op en het beeld van een heersend anti-moslimklimaat in Nederland is volgens deze critici bevestigd.

In eerdere Weekberichten Internetmonitoring is geconstateerd dat salafistische instellingen en salafisten getergd reageren op berichten waarin hun handelen geproblematiseerd wordt.⁶ Hoewel die tegengeluiden al langer geuit worden binnen deze kringen, lijken deze geluiden in toenemende mate gedragen door een breder publiek. Hier speelt mogelijk mee dat het handelen van de overheid zelf recent geregeld bekritiseerd is. Zo heeft de CTIVD⁷ het handelen van de overheid (specifiek de AIVD) tegen het licht gehouden inzake het Cornelius Haga Lyceum. Hoewel de CTIVD in het toezichtsrapport dat zij hierover uitbracht concludeerde dat de gegevensverstrekking door de AIVD aan andere overheidsinstanties 'noodzakelijk en proportioneel' was, omdat leerlingen van de school 'beïnvloed zouden kunnen worden door het antidemocratische en anti-integratieve gedachtegoed van salafistische voormannen', kraakte de

⁶ Zie:

10.2e

⁷ Zie Weekbericht Internetmonitoring 44/2019.

⁸ De Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten.

toezichtshouder ook enkele kritische noten.¹⁰ De berichten die de AIVD uitbracht bevatten volgens de CTIVD namelijk 'een aantal substantiële gebreken, die op onderdelen tot onrechtmatigheden leiden'. De kritiek op het handelen van de AIVD in deze casus en het terugfluiten van de overheid door de rechter¹¹, heeft er mede toe geleid dat het al langer door sommige salafisten uitgedragen frame van een vooringenomen, onbetrouwbare overheid in bredere moslimkringen gedeeld lijkt te worden.

In algemene zin voedt verondersteld verwijtbaar of onvoldoende onderbouwd handelen van de overheid het wantrouwen jegens die overheid. Dat wantrouwen verstevigt anti-overheidsnarratieven die in bepaalde radicale kringen (waaronder naast salafistische bijvoorbeeld ook in rechts- en links-extremistische kringen) stelselmatig verspreid worden. Het verhoogt bovendien het risico dat die narratieven in bredere kringen gedragen worden. Daarmee verhoogt ook het risico dat een grotere groep, ook buiten radicale kringen, zich tegen de overheid afzet. Een recent onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen ondersteunt dat beeld.¹² In dat onderzoek komt namelijk naar voren dat er sprake is van een toenemende aversie tegen de overheid en zelfs een toenemende acceptatie onder burgers van geweld tegen de overheid.

¹⁰ Zie: <https://www.ctivd.nl/onderzoeken/aivd-onderzoek-gegevensverstrekking-cornelius-haga-lyceum/nieuws/2019/12/06/index>.

¹¹ Zie bijv.: <https://www.raadvanstate.nl/@118662/bekostiging-cornelius-haga-lyceum/> en <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBAMS:2020:226>

II. Hybride

start nieuwe inzamelingsactie voor vervolgonderzoek MH17

zijn een inzamelingsactie gestart voor een vervolgonderzoek naar MH17. De inzamelingsactie werd op 12 januari 2020 aangekondigd in een YouTube-uitzending van (bijna) dertig minuten waarin werd opgeroepen om donaties te doen voor het project. De uitzending was *live* te volgen op het YouTubekanaal van

een initiatief in april 2019

opgericht door

omschrijven zichzelf als onafhankelijke journalisten en doen eigenstandig onderzoek naar MH17.

Het vervolgonderzoek volgt op de onderzoeksfilm die op 17 juli 2019, exact vijf jaar na de ramp met MH17, ook op het YouTubekanaal van werd gepubliceerd. reisden voor deze onderzoeksfilm af naar het rampgebied in Oost-Oekraïne en Maleisië waar zij naar eigen zeggen spraken met ooggetuigen en de Maleisische premier Mahathir. In de film uitten kritiek op het onderzoeksproces, de onderzoeksresultaten en zetten zij vraagtekens bij conclusies van het Joint Investigation Team (JIT) – belast met het internationale onderzoek naar MH17. Om het project te bekostigen werd in maart en april 2019 binnen enkele weken 20.000 euro ingezameld via het crowdfunding platform 'Kickstarter'.¹³

In de video van 12 januari jl. vragen wederom om een financiële bijdrage. Beiden willen voor het vervolgonderzoek naar Donbass afreizen om

¹² Zie: <https://www.rug.nl/about-us/news-and-events/news/archief2020/nieuwsberichten/0117-ongenoege-migratie-gastvrijheid-en-maatschappelijke-onrust-eindrapport.pdf>

¹³ Zie: <https://www.rug.nl/news/2020/01/weinig-onvrede-over-azcs-veel-onvrede-over-de-overheid>

¹⁴ Zie: Weekbericht Internetmonitoring 14/2019.

Om wat voor informatie en tips, en van wie deze afkomstig zijn, wordt niet duidelijk. Wel geven beiden aan dat de nieuwe informatie

zeggen dat zij niet voornemens zijn om nogmaals een onderzoeksfilm te produceren. De nieuwe onderzoeksresultaten zullen in een drietal uitzendingen gevat worden. Donaties zijn mogelijk via PayPal en Patreon, of kunnen direct overgemaakt worden op het rekeningnummer van dat onder de video vermeld staat. Het streefbedrag dat beiden hopen op te halen is niet bekend. De video is sinds 12 januari jl. ruim duizend keer bekeken.

Afbeelding

merendeel van de kijkers zich buiten Nederland bevindt.¹⁵ Met name in de Verenigde Staten kreeg de film veel aandacht nadat de Amerikaanse website 'ZeroHedge' aandacht had besteed aan de onderzoeksfilm.¹⁶ Voor een persconferentie in Nieuwspoort in Den Haag (oktober 2019), waar geïnteresseerden de film konden zien en vragen konden stellen aan was met 25 à 30 aanwezigen beduidend minder belangstelling.¹⁸

Het is afwachten of ditmaal opnieuw in staat blijken om voldoende financiële middelen in te zamelen om hun project een vervolg te kunnen geven. Wanneer het project doorgang vindt, is het gezien de eerdere publicatie waarschijnlijk dat de nieuwe uitzendingen rondom de MH17-rechtszaak (maart 2020) gepubliceerd gaan worden.

Commentaar monitorspecialist

Ontwikkelingen met betrekking tot MH17 en zijn in het verleden vaker in het Weekbericht Internetmonitoring beschreven en nader geduid.¹⁵ Hierin zijn vraagtekens gezet bij de onafhankelijkheid van de filmmakers en het doel van de onderzoeksfilm, en is onder andere uitgewijd over het werkverleden van bij het Russische staatsmediabureau RT en de misleidende uitspraken die zij eerder deed omtrent MH17.

Met de aankondiging voor een vervolgonderzoek en de gestarte inzamelingsactie lijkt er een officieel vervolg te komen op de Engelstalige onderzoeksfilm. Deze is sinds de publicatie op 17 juli 2019, 250.000 keer bekeken. Uit berichtgeving van op sociale media blijkt dat het

¹⁵ Zie bijvoorbeeld: Weekbericht Internetmonitoring 27/2018, 2/2019, 14/2019, 24/2019 en 43/2019.

¹⁶ Zie:

¹⁷ Deze website wordt door de NRC in verband gebracht met de Amerikaanse 'alt-right' beweging. Zie: 'Vijfsterrenbeweging Italië verspreidt nepnieuws over Jeroen Dijsselbloem', 5 november 2018, www.nrc.nl

¹⁸ Zie: Weekbericht Internetmonitoring 43/2019.

Uitgave

Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en
Veiligheid

Kerneenheid Analyse

Postbus 117, 2501 CC Den Haag

Turfmarkt 147, 2511 DP Den Haag

10.2g

Meer informatie

www.nctv.nl

10.2g

@nctv_nl

23-01-2020

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Weekbericht Internetmonitoring 5/2020

24 - 31 januari 2020

Disclaimer

Het Weekbericht internetmonitoring is een product van de kerneenheid Analyse van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). Het bevat een beschrijving van wat er naar aanleiding van de actualiteit speelt op sociale media en op de diverse voor de NCTV relevante websites, weblogs en webfora.

De beschrijving is bedoeld als sfeerbeeld van wat leeft op het internet en hoeft niet altijd representatief te zijn voor de standpunten van bepaalde groeperingen. Evidente taalfouten in bronteksten worden ongemoeid gelaten waar mogelijk. Het wordt afgeraden om zelf de websites te bezoeken die geraadpleegd zijn ten behoeve van het weekbericht, omdat het IP-adres voor derde partijen zichtbaar is en herleidbaar kan zijn tot de overheid.

Inhoudsopgave

I. Extremisme, radicalisering en polarisatie	2
Acties tegen Shell-tankstations voorbode hardere klimaatacties?	2
II. Hybride	4
Getouwtrek om ASML door grootmachten krijgt met Facebookbericht van Chinese ambassade in Nederland vervolg	4

Het weekbericht dient te worden behandeld als vertrouwelijk document. Voor verder gebruik en/of verdere verspreiding van het weekbericht graag overleggen met Analyse. Uw reacties zijn welkom op 10.2g

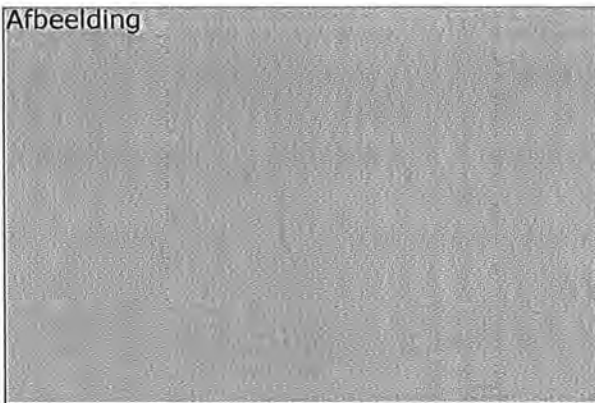
*** Het is niet toegestaan het Weekbericht Internetmonitoring zonder toestemming van Analyse te verspreiden ***

I. Extremisme, radicalisering en polarisatie

Acties tegen Shell-tankstations voorbode hardere klimaatacties?

Onbekende actievoerders hebben in de nacht van 29 op 30 januari 2020 een tankstation van Shell in Den Haag beklad.¹ In de daarop volgende nacht zijn bij een ander Shell-tankstation in Den Haag de tankslangen met fietsslots vastgezet zodat tanken onmogelijk was.² Beide acties zijn anoniem geclaimd op Indymedia.nl, het grootste online platform voor extreemlinks en links-extremistisch Nederland. Op deze website zijn diverse foto's van beide acties geplaatst. Daarnaast staat er in de claim van de eerste actie op Indymedia onder andere: 'Met deze "green washing" actie willen zij (de actievoerders, red.) de aandacht vestigen op de doorzichtige pogingen van Shell om hun reputatie als één van de meest vervuilende en desastreuze bedrijven ter wereld weg te poetsen met zogenaamde groene alternatieven voor fossiele brandstoffen. Dit terwijl hun voornaamste inkomen nog steeds komen van fossiele brandstoffen en zij hiermee onomkeerbare gevolgen veroorzaken voor het ecosysteem.'

Afbeelding

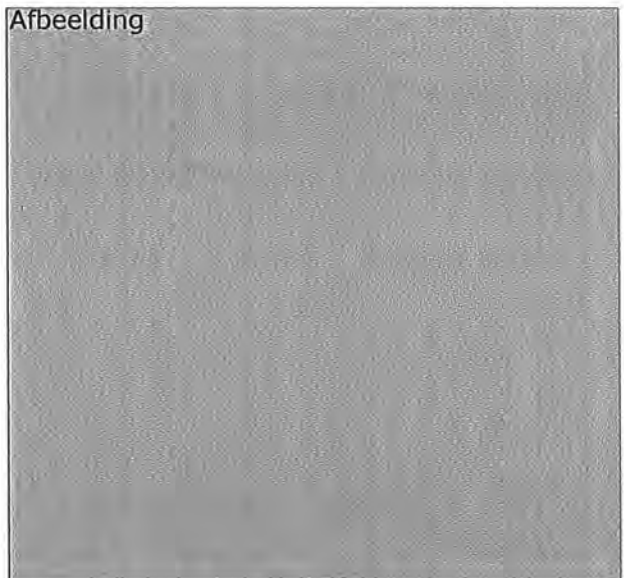

Verderop in de tekst op Indymedia staat: 'Zij (Shell, red.) pompen miljoenen in lobbies om klimaatverandering te ontkennen, en als deze dan wel zou bestaan de verantwoordelijkheid hiervan af te

schuiven op jou en mij. Zij moorden en verdrijven inheemse bevolkingen terwijl ze hier roepen voor inclusiviteit. Ontwijken miljoenen aan belasting en krijgen subsidie van de staat. Ze worstelen zichzelf steeds verder als zogenaamde 'onmisbare' onderdelen van onze maatschappij maar wij zeggen NEE. Niet dier, nog mens, nog natuur kunnen met die gevolgen van Shell's business verder leven. Genoeg is genoeg! [sec]'

Bij de tweede nachtelijke actie zijn stickers met de tekst 'Shell Must Fall' op de pompen geplakt. In de claim van de tweede actie op Indymedia staat onder andere: 'Shell is het verwoesten van mensenlevens en van natuur. Shell is kapitalisme en kolonialisme. Shell is klimaatcrisis. [...] Het moet eens afgelopen zijn met Shell en haar vieze zaken! Wij en vele anderen zullen Shell de komende maanden blijven confronteren en uitdagen.' Tevens wordt er verwezen naar de acties in de jaren 80 door activisten van RaRA (Revolutionaire Anti-Racistische Actie), die de benzineslangen bij pompstations van Shell doorsneden, omdat Shell toen betrokken was bij het Apartheidsregime in Zuid-Afrika. In een reactie op Indymedia stelt iemand: 'RaRa stak Makro vestigingen in de fik.' Het wordt niet duidelijk of hij hiermee alleen een verdere toelichting wil geven of een 'tip' geeft voor verdere acties.

Afbeelding

¹ 'Pompstation van shell aan de Sportlaan besmeurd met verf'. 30 januari 2020. [AD.nl](https://www.ad.nl)

² 'Haagse activisten maken pompen onbruikbaar door ze 'op slot' te zetten'. 31 januari 2020. [AD.nl](https://www.ad.nl)

Beide acties vallen samen met de actieweek (van 27 januari tot en met 2 februari) van diverse radicale klimaatactiegroepen als Code Rood, Climate Liberation Bloc (CLuB), Gastivists, Fossil Free Culture NL en Extinction Rebellion (XR) onder de naam 'Shell Must Fall'. Deze week zijn er demonstraties en acties gepland in onder andere Amsterdam en Groningen waarin wordt opgeroepen Shell 'te ontmantelen' en 'een wereld zonder Shell' te realiseren. In Groningen sluiten zich mogelijk Groningse actiegroepen tegen de gaswinning door de NAM aan.

De actieweek is een voorproefje voor een geplande massale 'burgerlijke ongehoorzaamheidsactie' rondom de aandeelhoudersvergadering van Shell op 19 mei van dit jaar in het Circus Theater in Scheveningen. Op internet wordt daarvoor al opgeroepen en gerekruteerd met teksten als: 'Met een massa-actie gaan we in 2020 de aandeelhoudersvergadering van Shell verstoren, blokkeren en cancellen. Dit is onderdeel van de grote beweging om Shell te ontmantelen met alle politieke, juridische en economische middelen die nodig zijn. Blokkeer Shell voor klimaat-rechtvaardigheid!'

Commentaar monitorspecialist

Het is, zonder duidelijke afzender van de claims, vooralsnog gissen naar de precieze achtergrond en drijfveren van de dader(s). Beide heimelijke en nachtelijke acties tegen tankstations van Shell vallen niet onder de gebruikelijke modus operandi van radicale klimaatactivisten die zijn verenigd in actiegroepen als Code Rood, XR en Fossile Free Culture. De 'burgerlijke ongehoorzaamheidsacties' van deze actiegroepen zijn vaak blokkades, die-ins of demonstraties. Deze vinden niet heimelijk, maar juist overdag en in het openbaar, plaats met de bedoeling zoveel mogelijk media-aandacht te genereren en zoveel mogelijk mensen met hun boodschap te bereiken. Dat gaat vaak gepaard met een verstoring van de openbare orde en een bereidheid om gearresteerd te worden. Deze acties

kunnen doorgaans op sympathie rekenen van een deel van de bevolking.

De acties lijken eerder te passen binnen de gebruikelijke modus operandi van links-extremistische actievoerders, zoals asielrechten-extremisten en leden van de Anti-Fascistische Actie (AFA). Deze hebben in het verleden diverse heimelijke, nachtelijke bekladdingsacties tegen gebouwen van overheden en bedrijven, maar ook bij individuen thuis gepleegd. Ook zijn in het verleden geregeld toegangshekken met fietsloten afgesloten bij bedrijven en detentiecentra. Dit soort acties kunnen doorgaans op weinig tot geen sympathie van burgers rekenen. Daarnaast kunnen de bekladding en slotenactie ook het werk zijn van een eenling (of klein groepje) zonder duidelijke connectie met een actiegroep, die uit eigen beweging een daad wilde stellen.

In de claims op Indymedia worden naast de nadruk op de rol van Shell in de klimaatverandering, ook de meer klassieke linkse thema's als vermeende uitbuiting van werknemers in bijvoorbeeld Nigeria, de verdrijving van inheemse volken, kolonialisme en Shell als vertegenwoordiger van het grootkapitaal genoemd. Deze thema's spelen vooral voor extreemlinkse antifascisten, asielrechtenextremisten en anarchisten en niet zozeer voor de eerder genoemde klimaatactiegroepen. Datzelfde geldt ook voor de verwijzing naar de acties van RaRa uit de jaren 80. Indien de actie daadwerkelijk vanuit deze meer klassieke extreemlinkse en links-extremistische hoek komt, is dat een bevestiging van een reeds gesignaleerde ontwikkeling waarbij groepen als AFA, anarchisten en asielrechtenactiegroepen steeds meer proberen om het thema 'klimaat' te omarmen voor hun eigen agenda. Vanuit anarchistische hoek is recent nog opgeroepen tot sabotage van en mogelijke brandstichting bij vervuillende bedrijven en overheden.

Het is de vraag in hoeverre deze heimelijke acties op grote sympathie van de klimaatactivisten kan

³ NCTV, DTN 51, p. 29 en NCTV, Signalement Terrorisme en Radicalisering 13/2019, 11 oktober 2019.

⁴ Zie de bijdrage 'Het uitsterven van de rebellie' in de anarchistische uitgave RUMOER, nr.1, winter 2020.

rekenen. Dit soort acties kan er namelijk voor zorgen dat minder mensen bereid zijn om actie te gaan voeren voor het klimaat omdat ze niet geassocieerd wensen te worden met deze vorm van actievoeren. Hiermee zouden de klimaatactiegroepen hun momentum kunnen verliezen. Het is daarom vooralsnog te vroeg en niet logisch om te stellen dat de acties van deze week een voorbode zijn voor hardere klimaatacties door klimaatactiegroepen. Tegelijk valt niet uit te sluiten dat extreemlinkse individuen en kleine groepen actievoerders de komende dagen van deze actieweek en de aandeelhoudersvergadering van Shell in mei zullen aangrijpen voor meer heimelijke en radicalere acties tegen dit bedrijf.

Nederland, waar China 'een totaal ander idee heeft van mensenrechten'.

In een bericht van 17 januari op de Facebookpagina van de Chinese ambassade noemt de Chinese ambassade de uitspraken van Hoekstra 'niet verwonderlijk' en 'absurd'. Volgens de Chinese ambassade promoot de Amerikaanse ambassadeur 'isolatie' waar 'niemand baat bij heeft'. In het bericht wordt ook vermeld dat China uit is op 'wederzijds respect', ondanks 'een ander sociaal systeem'. Ook zal een blokkade 'de voortuitgang van China niet stoppen' en 'dient technologie gedeeld te worden'. Wederom wordt er in het bericht kritiek geuit op de VS (zonder deze expliciet bij naam te noemen), waar China 'nog nooit een oorlog in het buitenland is gestart' of zich 'in buitenlandse zaken heeft gemengd'. De Chinese ambassade sluit het bericht af met de mededeling dat Nederland 'het recht heeft om onafhankelijke beslissingen te nemen'.

II. Hybride

Getouwtrek om ASML door grootmachten krijgt met Facebookbericht van Chinese ambassade in Nederland vervolg

De Chinese ambassade in Nederland heeft in een bericht op haar Facebookpagina gereageerd op uitspraken die de Amerikaanse ambassadeur Hoekstra deed in een interview met het Financieel Dagblad (FD). Hoekstra benadrukte in het interview van 17 januari 2020 de Amerikaanse zorgen over de voorgenomen levering van geavanceerde EUV-chipmachines door ASML aan China.⁵ Deze machines kunnen sneller en goedkoper halfgeleiders printen met behulp van zeer geconcentreerd ultraviolet licht. Deze technologie wordt ingezet voor de productie van chips die voor civiele én voor militaire doeleinden (zgn. *dual-use* goederen) gebruikt kunnen worden. ASML bezit met de productie van deze machines een monopoliepositie. Ambassadeur Hoekstra benadrukte in het interview dat deze 'gevoelige techniek' van ASML 'niet thuis hoort op bepaalde plaatsen'. Ook refereerde Hoekstra in het interview aan de gelijkwaardige democratische rechtstaat van

Commentaar monitorspecialist

Met het bericht van 17 januari 2020 op de Facebookpagina van de Chinese ambassade in Nederland duurt het internationale politieke getouwtrek om de ASML-chipmachines voort. Al voor het interview met ambassadeur Hoekstra had de Chinese ambassadeur in Nederland Xu Hong in een interview (ook aan het FD) gewaarschuwd voor de verslechtering van de bilaterale relaties tussen Nederland en China als de export van de chipmachines geen doorgang vinden.⁶ Volgens Hong laat Nederland de handelsrelatie met China 'politiseren onder Amerikaanse dwang'. Een beslissing omtrent de exportvergunning voor de geavanceerde ASML EUV-chipmachines duurt nu een half jaar.

Beide grootmachten hebben uiteenlopende politieke, militaire en economische belangen in deze casus. De VS willen waar mogelijk de technologische vooruitgang van China op een aantal gebieden vertragen of zelfs geheel een halt toeroepen.⁷ China ziet in geavanceerde

⁵ 'ASML-technologie hoort niet thuis op bepaalde plaatsen'. 17 januari 2020. www.fd.nl

⁶ 'Peking waarschuwt voor verslechtering Nederlands-Chinese relatie om ASML'. 15 januari 2020. www.fd.nl

⁷ Voorbeelden zijn: Artificial Intelligence, energie opslag, de ontwikkeling en implementatie van 5G en de ontwikkeling van geavanceerde chips.

technologie (zoals die van ASML) het krachtigste wapen van de moderne staat. Geavanceerde technologie vormt dan ook de basis voor de 'Made in China 2025-strategie'.⁸ Deze strategie werd in 2015 gelanceerd. Hierin heeft China onder andere de ambities voor zijn halfgeleiderindustrie en de productie van chips uiteen gezet. Het streeft er naar om in 2025 70% van de chips binnen China te ontwikkelen om zodoende minder afhankelijk te zijn van import uit andere landen. Het vormt daarmee één van de drijvende krachten achter China's '*catching up and overtaking*' op technologisch terrein waarmee China op het gebied van technologie dé supermacht wil worden.

Met de ASML-casus klinkt de roep vanuit politiek Den Haag voor de ontwikkeling van Europese toptechnologieën en een krachtiger Europees Chinabeleid.⁹ Gezien de belangen en uitspraken van beide grootmachten in de Nederlandse media, is het maar de vraag of de internationale politieke druk op Den Haag de komende tijd zal afnemen. Tevens zal een beslissing de relatie met één van beide grootmachten mogelijk onder druk zetten waarbij als gevolg (economische) sancties op de loer liggen.

⁸ Zie ook: NCTV. Signalement Statelijke Dreigingen, Maart 2019.

⁹ 'Europa is veel te naïef als het gaat om China'. 24 januari 2020. www.ad.nl

Uitgave

Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en
Veiligheid

Kerneenheid Analyse

Postbus 117, 2501 CC Den Haag

Turfmarkt 147, 2511 DP Den Haag

10.2g

Meer informatie

www.nctv.nl

10.2g

@nctv_nl

31-01-2020

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Weekbericht Internetmonitoring 06/2020

31 januari - 7 februari 2020

Disclaimer

Het Weekbericht internetmonitoring is een product van de kerneenheid Analyse van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). Het bevat een beschrijving van wat er naar aanleiding van de actualiteit speelt op sociale media en op de diverse voor de NCTV relevante websites, weblogs en webfora.

De beschrijving is bedoeld als sfeerbeeld van wat leeft op het internet en hoeft niet altijd representatief te zijn voor de standpunten van bepaalde groeperingen. Evidente taalfouten in bronteksten worden ongemoeid gelaten waar mogelijk. Het wordt afgeraden om zelf de websites te bezoeken die geraadpleegd zijn ten behoeve van het weekbericht, omdat het IP-adres voor derde partijen zichtbaar is en herleidbaar kan zijn tot de overheid.

Inhoudsopgave

I. Extremisme, radicalisering en polarisatie	2
Politiek-salafistische prediker roept op om da'wa-strategie aan te passen	2
Typische anti-islamactie door 'Rechts in Verzet'	3

Het weekbericht dient te worden behandeld als vertrouwelijk document. Voor verder gebruik en/of verdere verspreiding van het weekbericht graag overleggen met Analyse. Uw reacties zijn welkom op 10.2g

*** Het is niet toegestaan het Weekbericht Internetmonitoring zonder toestemming van Analyse te verspreiden ***

I. Extremisme, radicalisering en polarisatie

Politiek-salafistische prediker roept op om da'wa-strategie aan te passen

Eind januari 2020 heeft de politiek-salafistische prediker [REDACTED]

[REDACTED] een 70-minuten durende video gepost op zijn Facebookpagina, getiteld: [REDACTED]

[REDACTED] Aanleiding hiervoor is onder andere de uitspraak van de rechter over het Cornelius Haga Lyceum (CHL).¹ [REDACTED] reageert op het besluit van minister Slob om in beroep te gaan en ziet hier een poging van de Nederlandse overheid om coûte que coûte het islamitisch onderwijs onmogelijk te maken.

Allereerst licht de prediker toe wat hij bedoelt met de titel. Met 'ze' bedoelt hij [REDACTED]

[REDACTED] doelend op minister Slob en de Nederlandse overheid inzake het Cornelius Haga Lyceum.

[REDACTED] vindt dat de Nederlandse overheid de islamitische identiteit dwarsboomt en dat de Nederlandse overheid de Nederlandse gewoontes, cultuur en waarden oplegt aan moslims. Moslims moeten deze normaal vinden al zijn ze in strijd met de geboden van God. Hij vindt verder dat de maatregelen van de minister [REDACTED]

[REDACTED] adviseert moslims:

aldus

Afbeelding

De Nederlandse overheid zal in de ogen van [REDACTED] doorgaan met het [REDACTED]

[REDACTED] somt een aantal hulpmiddelen op om ouders te ondersteunen, bijvoorbeeld door middel van het opstellen en uitdelen van gratis boekjes en (les)programma's voor thuis. Hij eindigt met de conclusie: [REDACTED]

¹ <https://uitspraken.rechtspraak.nl>,
ECLI:NL:RBAMS:2020:226

Commentaar monitorspecialist

sluit zich aan bij het frame van een 'anti-islam'-overheid die salafistische aanjagers propageren. Hij frameet het conflict tussen het CHL en de overheid in religieuze termen en ziet de overheid als vijand van de islam. Hij zet minister Slob neer als

. Hij zet moslims neer als slachtoffers van overheidsrepressie en vervolging. Hij slaagt er echter niet in om het conflict in democratische termen te formuleren als zijnde een juridisch en bestuurlijk conflictueus proces. Op basis van dit religieus frame mobiliseert hij moslims en zet ze aan tot organisatie van 'thuisda'wa' die door salafistische aanjagers ondersteund gaat worden door middel van leermiddelen en lesprogramma's. De oproep van past uiteraard binnen de strategie van het politiek salafisme van eigenrichting, heimelijke da'wa en krachtopbouw [Tamkien].

De oproep van naar aanleiding van het conflict rond het CHL past bovendien binnen de trend van mobilisering van moslims tegen de overheid door andere zoals

Meldpunt Discriminatie Regio Amsterdam noemt het incident 'verwerpelijk en kwalijk' en roept mensen op zich te melden bij het meldpunt, zodat het bureau klagers kan begeleiden bij het aangifte doen bij politie.²

Afbeelding

Commentaar monitorspecialist

'Rechts in Verzet' (RIV) is een kleine rechts-extremistische actiegroep die sinds 2017 actief is en slechts uit enkele leden bestaat. De oprichter zat voorheen bij Pegida Nederland. RIV strijdt voornamelijk tegen de vermeende islamisering van de samenleving en tegen de immigratie van niet-westerse asielzoekers. Het speerpunt van hun kleinschalige geweldloze en vaak ludieke, maar soms ook zeer intimiderende acties is gericht tegen de bouw van moskeeën (zoals in het verleden in Amsterdam-Noord en Enschede), en tegen de opvang van asielzoekers, statushouders en illegalen (zoals van het voornamelijk uitgeprocedeerde vluchtelingencollectief 'We Are Here'). RIV probeert via sociale media bezorgde burgers en andere rechts-extremisten te mobiliseren voor hun acties en aandacht voor hun acties in de media te vragen. De bekendste actie van RIV was in januari 2018 toen een onthoofde pop en een dreigbrief zijn achtergelaten bij de islamitische stichting Emir Sultan in Amsterdam tegen de komst van een 'Diyanet megamoskee in Noord'.⁴

De actie in Amstelveen is zogenaamd gericht tegen dierenleed door het onverdoofd ritueel slachten, maar moet vooral gezien worden als een actie tegen moslims en hun cultuur. Wat dat betreft past

Typische anti-islamactie door 'Rechts in Verzet'

De rechts-extremistische actiegroep 'Rechts in Verzet' heeft in de nacht van 4 op 5 februari 2020 de stoep voor een Indiaas-Pakistaanse eetwinkel en slagerij in Amstelveen beklad. Op de stoep was de tekst 'Geen halal in onze straat' op meerdere plekken aangebracht. Op Twitter laat de actiegroep weten dat de verkoop van ritueel geslacht vlees verboden moet worden en dat dierenleed en onverdoofd ritueel slachten gestopt moet worden. Ook staan er enkele foto's van de actie op Twitter. De actiegroep laat op haar website weten dat ze zich verzet tegen de 'alsmaar toenemende massa-immigratie en islamisering van Nederland.' Zowel de eigenaar van de winkel/slagerij als buurtbewoners hebben geschrokken gereageerd. Er is aangifte tegen Rechts in Verzet gedaan. Het

² Zie nlnieuws.nl, 'Geschrokken reacties om bekladde stoep voor Amstelveense winkel', 5 februari 2020.

³ Zie Weekbericht Internetmonitoring 24/2019: 'Rechts in Verzet' haakt in op protesten bezorgde burgers'.

⁴ Zie Weekbericht Internetmonitoring 3/2018: 'Onthoofde pop en dreigbrief bij hek islamitische stichting'.

deze actie binnen het beeld van eerdere acties van extreemrechtse en rechts-extremistische groepen (zoals Pegida) tegen halalvlees en onverdoofd ritueel slachten. Dierenrechtenactivisme wordt op deze manier door extreemrechtse en rechts-extremistische actievoerders gebruikt als middel om de eigenlijke agenda van deze groepen en actievoerders na te streven, namelijk het bestrijden van de vermeende islamisering van de maatschappij.

Uitgave

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Kerneenheid Analyse
Postbus 117, 2501 CC Den Haag
Turfmarkt 147, 2511 DP Den Haag

10.2g

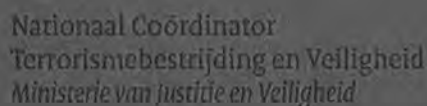
Meer informatie

www.nctv.nl

10.2g

@nctv_nl

07-02-2020

Weekbericht Internetmonitoring 7/2020

7 - 14 februari 2020

Het Weekbericht internetmonitoring is een product van de kerneenheid Analyse van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). Het bevat een beschrijving van wat er naar aanleiding van de actualiteit speelt op sociale media en op de diverse voor de NCTV relevante websites, weblogs en webfora.

De beschrijving is bedoeld als sfeerbeeld van wat leeft op het internet en hoeft niet altijd representatief te zijn voor de standpunten van bepaalde groeperingen. Evidente taalfouten in bronteksten worden ongemoeid gelaten waar mogelijk. Het wordt afgeraden om zelf de websites te bezoeken die geraadpleegd zijn ten behoeve van het weekbericht, omdat het IP-adres voor derde partijen zichtbaar is en herleidbaar kan zijn tot de overheid.

I. Extremisme, radicalisering en polarisatie 2

██████████	noemt uitbreken coronavirus	2
██		
II. Hybride		4
Ophef in Chinees - Nederlandse gemeenschap na satirisch lied op Radio10 over coronavirus en petitie opgemerkt in China		4

Het weekbericht dient te worden behandeld als vertrouwelijk document. Voor verder gebruik en/of verdere verspreiding van het weekbericht graag overleggen met Analyse. Uw reacties zijn welkom op 10.29

organisaties. Tegelijkertijd stelt hij vast dat er sprake is van een steeds beter wordende samenwerking binnen een brede coalitie van inlichtingendiensten, media, rechtse en christelijke en linkse partijen die voor een vermeend islamitische gevaar waarschuwen en stelt daarbij de vraag:

politieke salafisten gebruiken als zij het vermeende anti-islamitische sentiment binnen westerse overheden willen . Het beeld dat moet worden overgebracht is er een waarin het Westen de islam haat, moslims uit elkaar probeert te spelen en te vernederen. De theologische onderbouwing die zij aan die boodschap geven dient daarbij als ondersteuning om hun intolerante boodschap te verspreiden.

Commentaar monitorspecialist

is al jaren een zeer actief prediker en laat met name online van zich horen. Hij neemt geregeld controversiële en radicale standpunten in die voor verontwaardiging en commotie zorgen, bijvoorbeeld ten aanzien van homoseksualiteit en andersdenkenden en -gelovigen.² Deels kan zijn provocatieve opstelling een strategie zijn om zichtbaar en relevant te blijven. Vanuit zijn positie als imam en islamgeleerde kunnen zijn onverdraagzame boodschappen in kringen van moslims die daar gevoelig voor zijn echter ook het nodige gewicht meekrijgen.

in staat om met zijn online activiteiten de jeugd in deze Haagse wijken te bereiken.

In het bericht over het uitbreken van het coronavirus beticht , naast China, overheden in verschillende Europese landen van het voeren van een 'anti-moslimbeleid'. Hij framet bepaalde overheidsmaatregelen in westerse landen als beleid dat (bewust) alleen moslims raakt. Bovendien impliceert door in zijn betoog het voorbeeld van China over te laten gaan in de ontwikkelingen in sommige Europese landen, dat deze ontwikkelingen gelijk staan aan de grootschalige onderdrukking van islamitische Oeigoeren in China. Er is volgens daarnaast sprake van een

tussen een divers gezelschap van partijen om moslims tegen te werken. Het zijn de mix van complottheorieën en redeneerlijnen als deze die kenmerkend zijn voor de narratieven die sommige

² Zie bijv. Weekberichten Internetmonitoring 13/2018, 20/2019 en 40/2019 en Signalement Terrorisme en Radicalisering 12/2019.

II. Hybride

Ophef in Chinees - Nederlandse gemeenschap na satirisch lied op Radio10 over coronavirus en petitie opgemerkt in China

Deze week is er in de Chinees-Nederlandse gemeenschap ophef ontstaan. Aanleiding was het satirische lied 'Voorkomen is beter dan Chinezen', dat op vrijdag 7 februari 2020 op Radio10 werd uitgezonden. Het lied werd bedacht naar aanleiding van het coronavirus. Hierin wordt bezongen dat het virus de schuld is van 'die stink Chinezen'. Vanuit de Chinees-Nederlandse gemeenschap is er aangifte gedaan tegen de DJ die het lied produceerde. In een gemeenschappelijke verklaring omschrijven ruim zestig Chinees-Nederlandse organisaties het nummer als discriminerend en haatzaaiend.⁴ De betreffende DJ heeft na het incident zijn excuses aangeboden.

Een petitie waarin wordt opgeroepen om 'de discussie aan te gaan over discriminatie en racisme van Chinezen' is na drie weken ruim 56.000 keer ondertekend.⁵ In de petitie wordt politiek Den Haag opgeroepen om 'actie te ondernemen en om beleidsmatig samen met ons een plan te maken hoe we deze beeldvorming, stereotyperingen kunnen doorbreken en [om] een vuist te maken tegen racisme en discriminatie'. Op Facebookpagina's waar de Chinees-Nederlandse gemeenschap op samenkomt is de petitie gedeeld. De petitie is ook in China opgemerkt, waar de Chinese staatszender Global Times er een artikel aan wijdde.⁶ Volgens de staatszender is 'het niet de eerste keer dat westerse media misbruik maken van het coronavirus om China en Chinezen in [een] kwaad daglicht te zetten'. Vervolgens wordt er verwezen naar een uitgave van het Duitse *Der Spiegel* van een week eerder waarop iemand met masker en beschermende kleding te zien is met het bijschrift 'made in China'.

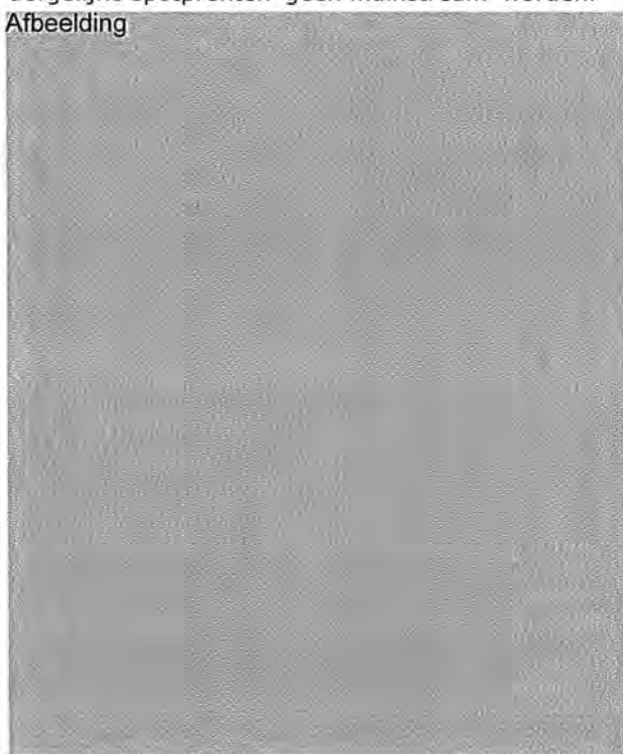
⁴ 'Chinese Nederlanders diep gekwetst na corona-carnavalslied: 'Volkomen respectloos en ronduit discriminerend'. 10 februari 2020. www.eenvandaag.nl.

⁵ Zie:

https://www.petities.com/we-zijn-geen-virussen?s=66964847&utm_source=twitter

Eerder riep China Denemarken en Duitsland op om satirische cartoons over het coronavirus offline te halen. De Chinese ambassadeur in Nederland Xu Hong uitte in een interview met De Volkskrant op 3 februari 2020 tevens kritiek op landen die cartoons publiceren 'om China te vernederen'.⁷ De ambassadeur richtte zich in het interview ook tot de Nederlandse overheid die de 'verantwoordelijkheid heeft in te grijpen om dergelijke uitingen te voorkomen én te bestraffen'. Volgens Hong mogen dergelijke spotprenten 'geen mainstream' worden.

Afbeelding

Commentaar monitorspecialist

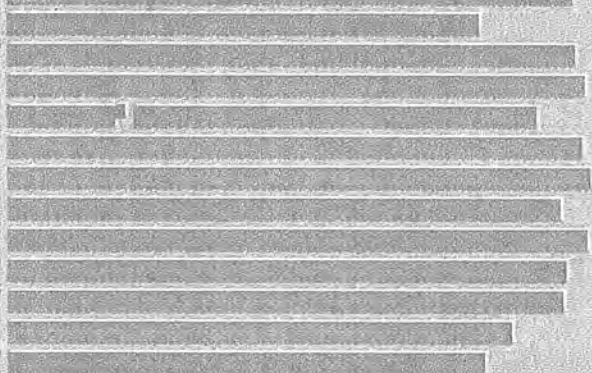
De Nederlandse en internationale media volgen de ontwikkelingen met betrekking tot het coronavirus (nu officieel bekend als 'Covid-19') nauwgezet. De Chinese autoriteiten en staatsmedia trachten de Chinese aanpak van het virus zo daadkrachtig

⁶ 'We're not viruses' petition launched in Netherlands'. 9 februari 2020. www.globaltimes.cn.

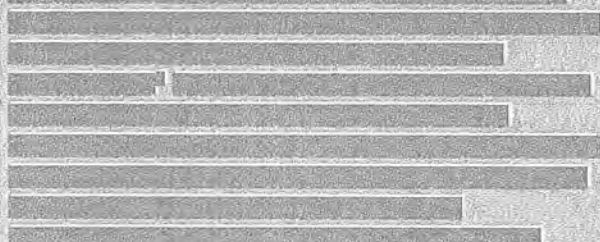
⁷ 'Chinese ambassadeur over coronavirus: 'Landen gebruiken deze ramp als politiek wapen tegen ons''. 3 februari 2020. www.volkskrant.nl.

mogelijk te presenteren: beelden van de bouw van een nieuw ziekenhuis gingen in korte tijd de wereld rond. Echter, deze week zorgde de dood van de Chinese arts [REDACTED] voor een storm van kritiek op Chinese autoriteiten. [REDACTED] was als arts één van de eersten die het virus ontdekte bij zijn patiënten in december 2019. Hij sloeg alarm bij collega-medici waarna hij werd aangehouden door de politie in Wuhan vanwege 'het verspreiden van foutieve informatie' en 'opruiing'. [REDACTED] overleed vorige week nadat hij zelf besmet was geraakt bij het behandelen van patiënten. Op het Chinese sociale media platform Weibo werd in één dag na zijn dood ruim een miljard keer gezocht op [REDACTED] en werd de Chinese hashtag *'IWantFreedomofSpeech'* in korte tijd *trending*.

10.2a

10.2a

[REDACTED] De incidenten in Nederland en de reactie daarop door Chinese autoriteiten kan als gevolg hebben dat Chinese gemeenschappen in Nederland zich in toenemende mate geïsoleerd of geïntimideerd voelen en zich

uiteindelijk gaan vervreemden van de Nederlandse samenleving.

* 'Hoe China politieke munt wil slaan uit het coronavirus'. 11 februari 2020. www.spectator.clingendael.org.

† Zie bijvoorbeeld Weekbericht Internetmonitoring 5/2020, 45/2019, 41/2019 en 37/2019.

Uitgave

Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en
Veiligheid

Kerneenheid Analyse

Postbus 117, 2501 CC Den Haag

Turfmarkt 147, 2511 DP Den Haag

10.2g

Meer informatie

www.nctv.nl

10.2g

@nctv_nl

14-02-2020

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Weekbericht Internetmonitoring 8/2020

14 - 21 februari 2020

Disclaimer

Het Weekbericht internetmonitoring is een product van de kerneenheid Analyse van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). Het bevat een beschrijving van wat er naar aanleiding van de actualiteit speelt op sociale media en op de diverse voor de NCTV relevante websites, weblogs en webfora.

De beschrijving is bedoeld als sfeerbeeld van wat leeft op het internet en hoeft niet altijd representatief te zijn voor de standpunten van bepaalde groeperingen. Evidente taalfouten in bronteksten worden ongemoeid gelaten waar mogelijk. Het wordt afgeraden om zelf de websites te bezoeken die geraadpleegd zijn ten behoeve van het weekbericht, omdat het IP-adres voor derde partijen zichtbaar is en herleidbaar kan zijn tot de overheid.

Inhoudsopgave

I. Terrorisme	2
Manifest dader en online reacties op rechts-terroristische aanslag in Hanau	2
II. Extremisme, radicalisering en polarisatie	4
Vrijdagpreek moskee De Middenweg over het parlementaire onderzoek 'POCOB'	4
Uiteenzetting 'POCOB-kritische' online reacties	5

Het weekbericht dient te worden behandeld als vertrouwelijk document. Voor verder gebruik en/of verdere verspreiding van het weekbericht graag overleggen met Analyse. Uw reacties zijn welkom op 10.2g

*** Het is niet toegestaan het Weekbericht Internetmonitoring zonder toestemming van Analyse te verspreiden ***

I. Terrorisme

Manifest dader en online reacties op rechts-terroristische aanslag in Hanau

Bij een aanslag op twee sishalounges in de Duitse stad Hanau zijn op 19 februari 2020 's avonds laat negen doden gevallen, allen met een migratieachtergrond.¹ Vijf slachtoffers hadden de Turkse nationaliteit. Het Duitse Openbaar Ministerie zegt dat er aanknopingspunten zijn voor een rechts-extremistisch motief. De dader, [REDACTED], vluchtte na zijn daad in een auto en werd later met zijn moeder thuis dood aangetroffen. De dader had een wapenvergunning en was niet bekend bij de veiligheidsdiensten.²

De dader heeft op zijn eigen pc en website een geschreven manifest (24 pagina's) en meerdere documenten en video's achtergelaten. Uit de gevonden documenten en video's blijkt dat de dader verwarde opvattingen had, waarvan vele met een xenofobe en racistische inslag. Zo stelt hij in het in het Duits geschreven manifest dat veel volken – voornamelijk in islamitische landen in Azië, Noord-Afrika en Midden-Oosten – 'volledig moeten worden vernietigd' omdat ze inferieur zouden zijn. Maar ook de Duitse bevolking wil hij 'zuiveren' omdat niet iedereen die een Duits paspoort heeft 'rein van ras' en 'nuttig' is en uitzetting van deze mensen niet effectief is. Hij zegt te strijden tegen de 'degeneratie' van 'het volk'. Daarnaast geeft hij aan dat hij nog nooit een relatie met een vrouw heeft gehad; de laatste achttien jaar vrijwillig.

Tevens blijkt uit de documenten en video's dat de dader complottheorieën van allerlei aard aanhing. Zo zou hij zijn hele leven lang al aard bespied door de geheime diensten, zouden de VS worden gecontroleerd door geheime machten, zou in sommige Amerikaanse bases de duivel worden aanbeden en zouden kinderen worden misbruikt, zouden Amerikaanse interventies in Irak en Afghanistan goed zijn voor de supermachtstatus van de VS, zou Hollywood de films baseren op zijn fantasie, zouden verschillende prominente personen (Donald Trump, voetbaltrainer [REDACTED]) zijn

ideeën hebben gestolen, zou 'de Geheime Dienst' verantwoordelijk zijn voor het ontslag van zijn vader met als gevolg dat zijn familie het financieel moeilijk had en claimt hij 'onbewust' 9/11 te hebben voorspeld door een droom in de nacht van 10 september 2001 waarin hij achtervolgd werd door een auto.

Aan het eind van het manifest geeft hij aan dat, nu voor hem vaststaat dat hij door een geheime organisatie in de gaten wordt gehouden, hij een eerder gedane belofte moet inlossen: 'oorlog'. 'Dieser Krieg ist als Doppelschlag zu verstehen, gegen die Geheimorganisation und gegen die Degeneration unseres Volkes!', zo schrijft hij.

Zijn website is inmiddels afgesloten en niet meer bereikbaar. Na de aanslag zijn (links naar) het manifest en video's van de dader op diverse sociale mediakanalen verspreid. YouTube heeft de video's van de dader verwijderd. Ook op Twitter zijn links naar de video's weggehaald of onbruikbaar gemaakt. Kopieën van de video's en het manifest zijn wel nog te zien op alternatieve platforms en fora waarop veel rechts-extremisten actief zijn, zoals videoplatform Bitchute en chatforum 4chan.

'#Hanau' was in de ochtend na de aanslag trending topic op Nederlandstalig Twitter (ongeveer 70.000 tweets). Meestal ging het op Twitter om het delen van nieuwsberichten, soms met commentaar van zorg, afschuw en een enkele keer angst ('kan hier ook gebeuren'). Verder wilden sommigen weten wat er in het manifest staat en waar eventuele links naar de documenten en video's staan. Enkel benadrukten de verwarde staat van de dader, anderen stelden dat hij niet dom was ('afgestudeerd bedrijfskundige').

In Nederland hebben extreemrechtse en rechts-extremistische actiegroepen nauwelijks gereageerd op de aanslag. Het rechts-populistische weblog GeenStijl bericht (feitelijk) over Hanau. In sommige reacties op rechts-populistische fora wordt gereageerd in de trant van dat het 'duidelijk een psychoot en geen rechts-extremist' is (en dat het één het ander zou uitsluiten). Anderen schrijven dat dit soort geweld ook naar Nederland zal overslaan door het 'politieke correcte klimaat', het 'wegkijken' door de mainstream media van 'de echte problemen

¹ Zie ook het deze week verschenen NCTV 'Signalement Terrorisme en Radicalisering' nr.4, 21 februari 2020.

² Vrijwel alle media hebben hierover bericht. Zie bijvoorbeeld NOS.nl: '9 doden bij aanslagen op Duitse waterpijpcafés, OM vermoedt rechts-extremisme', 20-02-2020.

in het land' en het niet om kunnen gaan door de elite met rechts-populistische sentimenten. De extreemlinkse antifascistische onderzoeksgroep Kafka verwijst op Twitter naar de feitelijke berichtgeving van de NOS, zonder oordeel. Enkele extreemlinkse activisten hebben op Twitter info en mogelijke motieven van de dader gedeeld. Ook wijzen ze op de verantwoordelijkheid van rechts-populistische politici (AfD, Wilders, Baudet) die een klimaat zouden scheppen waarin rechts-extremistische sentimenten meer gemeengoed zouden worden en potentiële geweldplegers zich eerder gelegitimeerd kunnen voelen om over te gaan tot geweld.

Commentaar monitorspecialist

Hoewel er nog diverse onderzoeken lopen, is duidelijk dat de dader een verwarde persoon was met rechts-extremistische, xenofobe ideeën en die in diverse complot- en samenzweringstheorieën geloofde. Daarnaast kan de dader worden aangeduid als 'incel' (*involuntary celibate*), iemand die voor langere tijd geen seksuele handelingen met een ander verricht, maar dat wel zou willen en daardoor gefrustreerd raakt. Het lijkt erop dat de dader niet zozeer beïnvloed is door rechts-extremistische online (game-)fora, maar juist door samenzweringsvideo's op YouTube. In tegenstelling tot bijvoorbeeld de aanslagpleger in Christchurch deed hij – voor zo ver bekend – niet aan 'shitposting' of memes, noch streamde hij zijn aanslag live op internet. Vooralsnog lijkt het erop dat hij als eenling acteerde.

De dader in Hanau lijkt ontvankelijk te zijn geweest voor de in rechts-extremistische kringen populaire 'omvolkingstheorie'. De centrale these van de 'omvolkingstheorie' is dat er een grote demografische vervanging gaande is van Europese 'stamvolken' in de Westerse wereld door de toename van het aantal migranten. Dit zou worden veroorzaakt door een doelbewuste migratiepolitiek van de politieke elite. De aanslagpleger van Christchurch stelde deze theorie centraal in zijn online gepubliceerde manifest ter onderbouwing van zijn rechts-terroristische aanslag. De dader van

Hanau handelde vanuit een 'eugenetisch' motief: sommige rassen of volken zouden superieur aan anderen zijn. Om 'degeneratie' van het eigen volk te voorkomen, moesten andere, 'inferieure' volken uitgeroeid worden, ook in Duitsland.

De aanslag in Hanau is na de moord op politicus Walter Lübcke en de aanslag in Halle het derde geval van rechts-extremistisch geweld in Duitsland binnen negen maanden. Het Duitse politieke landschap is al jarenlang zeer gepolariseerd waarvan de grote presentie van de rechts-populistische, volgens sommigen extreemrechtse partij AfD een voorbeeld is. De AfD voerde onlangs juist in Hessen, waar Hanau ligt, een felle campagne tegen sishalounges. Sommigen vinden dat daardoor een klimaat is geschapen waarin xenofob geweld tot uiting kan komen. De Duitse regering heeft onlangs diverse maatregelen genomen tegen rechts-extremisme en online haat.³

Er zijn over de aanslag in Hanau tot dusver geen relaties met Nederland bekend. Deze aanslag kan ook in Nederland bestaande gevoelens van angst en onveiligheid vergroten onder verschillende minderheidsgroeperingen, zoals Turken en Koerden en, evenals in Duitsland, de angst voor opkomend rechts-extremistisch geweld voeden. Daar staat tegenover dat rechts-extremistisch geweld in Nederland niet of nauwelijks voorkomt. Het blijft vaak bij online bedreigingen en vernielingen. Het aantal rechts-extremisten is in vergelijking met Duitsland beduidend minder. Extreemrechtse en rechts-extremistische groepen in Nederland zijn slecht georganiseerd en het extreemrechtse landschap is erg gefragmenteerd. Het gaat vaak om kleine groepjes of eenlingen, die op internet via chats en messenger-apps met elkaar in contact staan. Desondanks moet ook in Nederland rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat een eenling, al dan niet via online contacten op wereldwijde rechts-extremistische communities, zodanig radicaliseert dat hij over kan gaan tot rechts-extremistisch geweld.

³ NRC.nl: 'Duitse regering komt met maatregelen tegen haat en rechts-extremisme', 31-10-2019.

II. Extremisme, radicalisering en polarisatie

Vrijdagpreek moskee De Middenweg over het parlementaire onderzoek 'POCOB'

De Rotterdamse moskee De Middenweg heeft [redacted] aandacht besteed aan de 'parlementaire ondervragingscommissie naar ongewenste beïnvloeding uit onvrije landen' (POCOB). De preek, die 36-minuten duurde, is door [redacted] gehouden en is live uitgezonden via de Facebookpagina van De Middenweg. In de preek gaf [redacted] aan dat er momenteel moslims worden gecriminaliseerd en gedemoniseerd. Hij omschrijft dit als [redacted]. Als voorbeeld gaf hij de verhoren van [redacted] door de parlementaire commissie. [redacted] stelt dat [redacted] niet de ruimte heeft gekregen om zijn verhaal te doen en is hij als een verdachte verhoord in plaats van een deskundige. Daarnaast vroeg hij zich af waarom er alleen maar islamitische organisaties voor het verhoor zijn uitgenodigd. En waarom er ook geen onderzoekers zijn uitgenodigd die jaren onderzoek hebben gedaan naar de islam, zoals [redacted]. Hij citeerde uit een boek van deze onderzoeker uit 2017, waarin gesteld wordt 'dat de buitenlandse financieringen voor moskeeën liefdadigheid zijn zonder beïnvloeding'. Verder vond hij wel dat de islamitische gemeenschap zelf moet optreden tegen buitenlandse invloeden indien deze zich voordoen in hun moskeeën.

In het vervolg van de preek kwam ook de term salafisme aan de orde. [redacted] is ervan overtuigd dat de gehele salafistische stroming door de politici en media is gecriminaliseerd. Volgens hem noemen veel moslims zichzelf uit angst geen salafist meer, terwijl een salafist de Koran en de Soenna volgt (volgens het begrip van de metgezellen). Voor hem is elke moslim een beetje salafist, waarbij hij verwijst naar een uitspraak van de burgemeester van Rotterdam Ahmed Aboutaleb. Tegelijkertijd vindt hij wel dat moslims moeten laten zien hoe een goede moslim zich in de samenleving gedraagt.

Commentaar analist

Het is niet verrassend dat de moskee De Middenweg tijdens de vrijdagpreek aandacht heeft gegeven aan het parlementaire onderzoek. [redacted]

[redacted] De inhoud van de preek komt overigens overeen met de kritiek die sommige moslimprominenten en salafistische aanjagers in de sociale media hebben geuit over het parlementaire onderzoek. De preek geeft de salafistische aanjagers de gelegenheid hun frame van een 'anti-islam' overheid te versterken. Daarnaast past het aanhalen van de uitspraak 'elke moslim is een beetje salafist' van Ahmed Aboutaleb in de huidige trend om salafisme los te trekken uit de negativiteit.

Met het verwijt dat er geen onderzoekers zijn uitgenodigd die kennis hebben van de islam, uit [redacted] kritiek op de andere deskundigen die uitgenodigd waren. Het gaat specifiek om [redacted]

[redacted] Met deze kritiek wil [redacted] de kennis van [redacted] over de islam ter discussie stellen. Want zowel [redacted] als [redacted] wil niet gelieerd worden met de Moslimbroederschap, uit angst voor negatieve publiciteit zowel vanuit media als vanuit de islamitische gemeenschap. Deze preek laat wel zien

dat de invloed van [redacted] sterk aanwezig is in de moskee De Middenweg.

Online gaan er reacties rond dat [redacted] onder valse voorwendselen is gevraagd voor de commissie te verschijnen; namelijk als deskundige, maar tijdens de ondervraging eerder als verdachte behandeld werd. Mogelijk is de houding van de commissie ook beïnvloed door [redacted]

[redacted] Die stelde dat [redacted] banden heeft met de Moslimbroederschap.

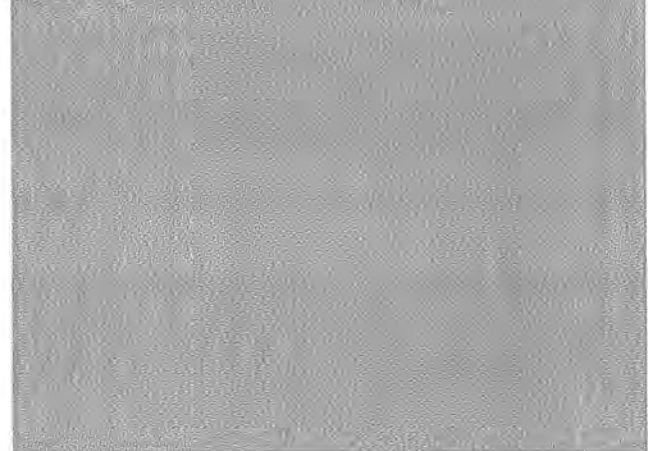
financiering op dit moment gewoon legaal is terwijl de commissie buitenlandse financiering nu verdacht lijkt te maken (wat weer tegen het principe van onschuldpresumptie in gaat).⁵ Een ander kritiekpunt gaat over bepaalde termen die de commissie onvoldoende gedefinieerd zou hebben, zoals 'buitenlandse financiering van moskeeën', 'ongewenste beïnvloeding' en 'onvrije landen'.⁶ De commissieleden krijgen eveneens kritiek te verduren. De leden zouden herhaaldelijk laten zien dat zij zich onvoldoende hebben voorbereid en slecht op de hoogte zijn van de materie die zij behoren te onderzoeken. Ook zou de commissie getuigen en deskundigen ongelijk bejegenen.

Uiteenzetting 'POCOB-kritische' online reacties

De afgelopen twee weken vonden verhoren plaats door de 'parlementaire ondervragingscommissie naar ongewenste beïnvloeding uit onvrije landen van maatschappelijke en religieuze organisaties in Nederland' (POCOB). Naast deskundigen verschenen voor de commissie ook vertegenwoordigers van organisaties waarvan vermoed wordt dat zij bloot (hebben ge)staan aan ongewenste buitenlandse beïnvloeding uit onvrije landen, zoals de as-Soennah moskee (Den Haag), stichting alFitrah (Utrecht) en de Nederlandse afdeling (Islamitische Stichting Nederland) van het Turkse Presidium voor Godsdienstzaken (Diyanet). De verhoren door de POCOB hebben de nodige kritische online reacties opgeleverd in Nederland. Deze reacties hebben grofweg betrekking op een drietal thema's.

Ten eerste is 'de POCOB' zelf onderwerp van kritiek. Een aantal aspecten is daarin te onderscheiden. Zo wordt de gehele opzet van de POCOB gehekeld, omdat het een specifiek op moslims gerichte commissie zou zijn. Dat treedt het gelijkheidsbeginsel met de voet, zo wordt beredeneerd.⁴ Daarnaast wordt de focus van de POCOB op buitenlandse financiering gezien als ongrondwettelijk, aangezien deze vorm van

Afbeelding

Diverse twitteraars beklagen zich bijvoorbeeld over het verschil in opstelling van commissieleden als zij getuigen ondervragen. Zo verbaast [redacted]

[redacted] zich over de ruimte die [redacted]

[redacted] kreeg om zijn verhaal te houden in vergelijking met zijn eigen verhoor.⁷ Enkele twitteraars onderschrijven die opvatting van [redacted]: [redacted]

[redacted].⁸ De POCOB krijgt rond de persoon van [redacted]

⁴ Zie ook Weekbericht Internetmonitoring 4/2020.

⁵ Zie bijv.: <https://joop.bnnvara.nl/opinies/nida-niet-moskee-maar-parlementaire-commissie-is-gevaarlijk>.

⁶ Zie:

⁷ Zie:

⁸ Zie:

bovendien het verwijt dat de commissie hem onder valse voorwendselen heeft opgeroepen; namelijk als deskundige, terwijl hij tijdens de ondervraging eerder als verdachte behandeld werd (zie ook elders in dit Weekbericht).⁹ Niet in de laatste plaats verwijten enkelen de commissie ook van het in gevaar brengen van getuigen door hen publiekelijk te laten voorkomen voor de POCOB, met onder andere bedreigingen aan het adres van getuige [REDACTED] tot gevolg.¹⁰

Een tweede thema waar de online reacties zich op richten is 'de deskundige/getuige' (of de door die persoon vertegenwoordigde organisatie(s)). Ook deze deskundigen of getuigen valt de nodige kritiek ten deel. Zo worden sommige opgeroepen experts (zoals [REDACTED] en [REDACTED]) vooringenomen en onvoldoende deskundig gevonden, zowel op basis van uitspraken uit het verleden als tijdens de verhoren.¹¹

In het verlengde hiervan komt een andere vorm van kritiek op deskundigen of getuigen tot uiting in het delegitimeren, of zelfs intimideren en bedreigen van deze personen. Een voorbeeld van het delegitimeren van een getuige komt van een redacteur van het Nederlandstalige Turks-nationalistische platform 'Dutchturks.nl'. Hij haalt de vermeende banden van [REDACTED] aan met [REDACTED].

[REDACTED] Een ander voorbeeld van het delegitimeren van een getuige, dat in sommige gevallen neigt naar intimidatie, is terug te zien in de reacties op het optreden van [REDACTED]. Meerdere personen vragen zich af hoeveel moskeeën [REDACTED] eigenlijk vertegenwoordigen en sommigen impliceren dat hij

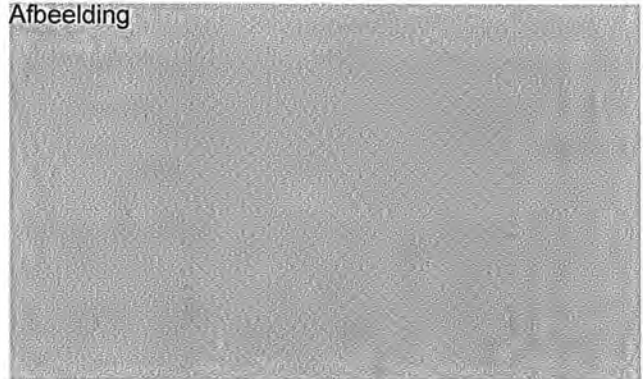
een bepaald geluid laat horen dat 'de overheid' wenst om subsidie te kunnen ontvangen.¹³ Online is op een website voor burgerpetities een petitie gestart tegen [REDACTED] als vertegenwoordiger van moslims. [REDACTED]

[REDACTED] Inmiddels is de petitie zo'n 5.000 keer ondertekend. [REDACTED]

[REDACTED] laakt op Twitter eveneens het optreden van [REDACTED]

[REDACTED] en [REDACTED]

Afbeelding

Een andere vorm van bezwaar binnen het thema 'deskundigen/getuigen' heeft betrekking op (gevaarlijke consequenties van) uitspraken van deskundigen. Het activistische online initiatief

⁹ Zie:

¹⁰ Zie: <https://nos.nl/artikel/2322939-getuige-moskee-verhoren-ze-sturen-vreselijke-bedreigingen-via-mijn-dochter.html>

¹¹ Zie bijv.: <https://www.nrc.nl/nieuws/2020/02/18/salafistenjacht-a3990891>.

¹² Zie:

¹³ Zie bijv.:

¹⁴ Zie:

¹⁵ Zie:

'Moslims in Dialoog' (MID) reageert bijvoorbeeld in een Facebookbericht op het verhoor van [REDACTED] Met name diens constatering over de activiteiten gericht op kinderen van nul tot vier jaar die al op de kinderopvang geïndoctrineerd zouden worden met antidemocratisch gedachtegoed valt verkeerd bij MID en noopt hen tot het identificeren van een nieuwe vorm van [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Het derde en laatste thema waar kritieken zich op richten betreft juist een 'extern element'. Het gaat hier veelal om een algemene, niet direct aan de POCOB te relateren factor. Enkele salafistische aanjagers en jihadistische initiatieven bijvoorbeeld, verwijten de *ummah* [moslimgemeenschap] een gebrek aan organiserend vermogen en weerstand tegen kritieken 'van buiten'. Zo ergert de prediker [REDACTED] zich in een Facebookbericht aan de Nederlandse moslimgemeenschap die in zijn ogen onvoldoende georganiseerd en niet weerbaar is: [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED] deelt dezelfde frustraties over het onvermogen van de moslimgemeenschap zich te mobiliseren in een YouTube-video met de titel [REDACTED]

[REDACTED]¹⁶
Het jihadistische online initiatief 'Ahlus-Sunnah Publicaties II' uit een soortgelijke boodschap op de eigen Facebookpagina: '[...] Het wordt hoog tijd dat moslims een serieus orgaan vormen dat hun belangen behartigt, want dat een gemeenschap van

circa 1 miljoen dit nog steeds niet heeft na 60 jaar te leven in dit land, is ronduit schandelijk'.

Een ander voorbeeld van een externe factor waar de kritiek zich op richt wordt, wederom, vertolkt door 'Ahlus-Sunnah Publicaties II' (ASP). Namelijk, de hypocrisie van een commissie in een land met een koloniaal verleden die mogelijke ongewenste beïnvloeding onderzoekt bij de buitenlandse financiering van Nederlandse islamitische instellingen. Of zoals ASP omschrijft: dat 'neo-kolonisten [die] zo obsessief bezig zijn met waar moslims hun geld vandaag [sic] halen', boter op hun hoofd lijken te hebben daar ASP hen ziet als 'een hebberig volk dat al eeuwenlang de gehele wereld rondgaat in haar extreme drang naar plunderen en roven en dit koloniale jasje nooit heeft uitgetrokken' en tegenwoordig 'her en der met subsidie's [strooit] onder de Marokkaanse en Turkse gemeenschappen met de bedoeling een flinke vinger in de pap te krijgen binnen de moslimgemeenschap'.

Commentaar monitorspecialist

De POCOB is al weken prominent onderwerp in het narratief binnen sommige salafistische kringen waarin de Nederlandse overheid als 'anti-moslim overheid' wordt neergezet.¹⁷ Nu de POCOB klaar is met de verhoren, is zichtbaar dat het optreden van zowel commissieleden als van opgeroepen getuigen het anti-overheidssentiment met name in salafistische en jihadistische online kringen voeding gegeven heeft. Verder is merkbaar dat de confronterende opstelling van enkele getuigen, zoals [REDACTED]

[REDACTED] en [REDACTED]

[REDACTED] lof krijgt en in deze kringen als voorbeeld wordt gesteld als het gaat om het uiting geven aan de weerstand tegen invloeden (of kritiek) van buiten. Het blijft een risico dat, zodra een grotere groep zich in die confronterende opstelling kan vinden, het anti-overheidssentiment in bredere moslimkringen overgenomen wordt. Ten dele is

¹⁶ [REDACTED]

¹⁷ Zie Weekbericht Internetmonitoring 4/2020.

dat bijvoorbeeld al te zien in de reacties van [REDACTED] en diens achterban.

Tegelijkertijd leggen het confronterende optreden voor de POCOB van de drie hierboven genoemde salafistische aanjagers, evenals de intimidaties en bedreigingen na de optredens van onder andere [REDACTED] en [REDACTED], wel duidelijk bloot hoe onverdraagzaam salafistische aanjagers en gelijkgezinden zich verhouden tot andersdenkenden en -gelovigen. Uitingen zoals die van [REDACTED] over [REDACTED] zijn een manier om moslims die als gematigd bekend staan en niet het gewenste geluid laten horen, te intimideren en monddood te maken. In feite vindt hiermee exact plaats waar [REDACTED] (en [REDACTED]) voor de commissie voor waarschuwde; dat andere gelovigen door een groep jonge, orthodoxe moslims onder druk wordt gezet om mee te doen met de strenge koers. Of zoals [REDACTED] toelicht:

[REDACTED], en dat degenen die niet willen meedoen beschuldigd worden van het zaaien van verdeeldheid onder moslims. Positief is dat andere moslims zoals Ahmed Aboutaleb en Ahmed Marcouch hun steun hebben uitgesproken aan [REDACTED]. Die steun sluit aan bij een pleidooi van [REDACTED] voor zelfreinigend vermogen binnen de moslingemeenschap om ongewenste buitenlandse beïnvloeding en problematisch gedrag in de eigen gemeenschap gezamenlijk tegen te gaan, en zo overheidsingrijpen te voorkomen.

¹⁵ Zie bijv.: <https://www.parool.nl/amsterdam/onderzoek-naar-financiering-moskeeen-vergroot-polarisatie~b292a971/>.

Uitgave

Nationaal Coördinator Terrorismedbestrijding en
Veiligheid

Kerneenheid Analyse

Postbus 117, 2501 CC Den Haag

Turfmarkt 147, 2511 DP Den Haag

10.2g

Meer informatie

www.nctv.nl

10.2g

@nctv_nl

21-02-2020

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Weekbericht Internetmonitoring 9/2020

21 - 28 februari 2020

Disclaimer

Het Weekbericht internetmonitoring is een product van de eenheid Analyse van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). Het bevat een beschrijving van wat er naar aanleiding van de actualiteit speelt op sociale media en op de diverse voor de NCTV relevante websites, weblogs en webfora.

De beschrijving is bedoeld als sfeerbeeld van wat leeft op het internet en hoeft niet altijd representatief te zijn voor de standpunten van bepaalde groeperingen. Evidente taalfouten in bronteksten worden ongemoeid gelaten waar mogelijk. Het wordt afgeraden om zelf de websites te bezoeken die geraadpleegd zijn ten behoeve van het weekbericht, omdat het IP-adres voor derde partijen zichtbaar is en herleidbaar kan zijn tot de overheid.

Inhoudsopgave

I. Terrorisme	2
'Ahlus-Sunnah Publicaties' deelt oproep tot hervatten jihadistische strijd in Syrië	2
II. Hybride	3
Een overzicht van recente ontwikkelingen en geplande evenementen in aanloop naar het aanstaande MH17-proces	3

Het weekbericht dient te worden behandeld als vertrouwelijk document. Voor verder gebruik en/of verdere verspreiding van het weekbericht graag overleggen met Analyse. Uw reacties zijn welkom op 10.2g

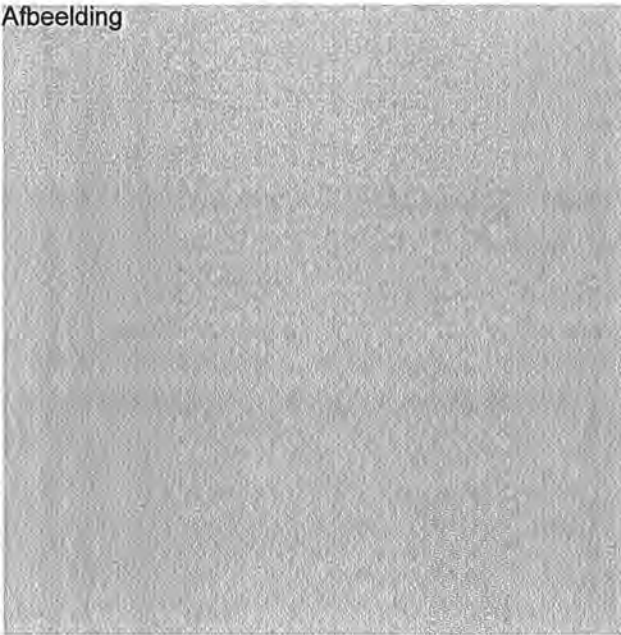
*** Het is niet toegestaan het Weekbericht Internetmonitoring zonder toestemming van Analyse te verspreiden ***

I. Terrorisme

'Ahlus-Sunnah Publicaties' deelt oproep tot hervatten jihadistische strijd in Syrië

In een bericht op de Facebookpagina 'Ahlus-Sunnah Publicaties II' (ASP) van 23 februari 2020 wordt op de huidige situatie in de Syrische provincie Idlib ingegaan. Die regio is op dit moment het toneel van een strijd tussen de Syrische regering, gesteund door Russische troepen en Iraanse milities, en oppositiegroepen die tegen het Syrische regime strijden, daarbij gesteund door Turkse troepen. De militaire strijd die woedt heeft grootschalige gevolgen voor inwoners van de regio en een forse vluchtelingenstroom op gang gebracht.¹

Afbeelding

ASP wijst in het bericht op het steeds kleiner wordende gebied van 'Ahl as-Soennah' [de mensen die de leer van de Profeet volgen, hier: de jihadistische milities] ten koste van het leger van de 'Moeshrikien' [polytheïsten]. Om de ernst van de situatie te benadrukken, deelt ASP daartoe een uitspraak van vorig jaar van de jihadistische geestelijke [redacted].

¹ Zie bijv. 'Minister Blok: Rusland en Syrië, stop de humanitaire ramp in Idlib', Trouw, 26 februari 2020, via

droeg daarin oplossingen aan voor 'Idlib'. Hij constateert dat het niet helpt om de wapens neer te leggen, een gedemilitariseerde bufferzone aan te geven, te vertrouwen op Turkije en Erdogan, op verzoek personen uit te leveren of te bouwen en vertrouwen op 'slaafse en vernederende partijen'. In plaats daarvan moet volgens [redacted] de strijd tegen het [Syrische] regime en Rusland worden hervat: 'De oplossing is echter in het rekenen op de Heer der Werelden en het verenigen met de waarachtigen, opdat de fronten tegen het regime weer zullen opleven en het complot zal worden opgebroken! Het opnieuw opstarten van de strijd tegen het regime en Rusland is de optie die er is voor iedere waarachtige moedjaahid, en er is geen andere optie dan deze. En dit is de uitweg uit de Fitnah welke de deur zal sluiten voor de complotten (jegens de moslims)'.

Commentaar monitorspecialist

'Ahlus-Sunnah Publicaties' (ASP) is al jaren een van de meest toonaangevende jihadistische online initiatieven op het Nederlandstalige internet. ASP is sinds de oprichting in 2013 vrijwel onafgebroken actief geweest via verschillende kanalen (naast de Facebookpagina ook een website, twitteraccount, YouTube-kanaal en Telegramkanaal). Van deze kanalen vertoont de Facebookpagina de meeste activiteit. Op deze pagina wordt weliswaar een jihadistische boodschap verspreid, maar zelden expliciet opgeroepen om de gewelddadige jihad te voeren. De boodschap die via het initiatief wordt verspreidt, bestaat voornamelijk uit theologische verhandelingen en uitspraken van geleerden waarin jihadistische onderbouwing van het salafisme gedeeld wordt. Zo nu en dan reageert ASP eveneens op actuele ontwikkelingen en gebeurtenissen.

Tot oktober 2014 werd in berichten op ASP wel degelijk openlijk het voeren van de gewelddadige jihad gepropageerd en werden zelfmoordoperaties gelegitimeerd. Daarna werden oprichter(s) en bezoekers van ASP zich meer bewust van de veiligheidsrisico's rond de openlijke verspreiding van opruiende en haatzaaiende boodschappen.² Sindsdien is de inhoud van de berichten van ASP in

<https://www.trouw.nl/opinie/minister-blok-rusland-en-syrie-stop-de-humanitaire-ramp-in-idlib~b9b6a566/>

² Zie ook Weekbericht Internetmonitoring 40/2015.

die zin verhullend, omdat berichten niet altijd even duidelijk als jihadistisch te bestempelen zijn. Dit is waarschijnlijk een van de redenen dat moderators van Facebook de pagina tot op heden ongemoeid hebben gelaten.

is al jaren een van de meest invloedrijke jihadistische ideologen en staat bekend als fervent aanhanger van al-Qa'ida. Met het delen van zijn oproep om de gewapende strijd te voeren, geeft ASP wederom ondubbelzinnig inzicht in het gewelddadige jihadistische gedachtegoed dat zij aanhangt.

II. Hybride

Een overzicht van recente ontwikkelingen en geplande evenementen in aanloop naar het aanstaande MH17-proces

Op 9 maart 2020 start om 10.00 uur het MH17-proces in de rechtbank op Schiphol. In deze bijdrage wordt een overzicht gegeven van recente ontwikkelingen en geplande evenementen in aanloop naar het aanstaande MH17-proces. De ontwikkelingen en evenementen die hier worden beschreven, hebben betrekking op personen en initiatieven die eerder desinformatie met betrekking tot MH17 hebben verspreid in het Nederlandse taalgebied en waar in eerdere Weekberichten Internetmonitoring aandacht voor is geweest.

zijn opnieuw een inzamelingsactie gestart en deelden de afgelopen weken meerdere updates op sociale media. publiceerden in juli 2019, vijf jaar na de ramp met MH17, de onderzoeksfilm op YouTube waarin zij de conclusies van het Joint Investigation Team (JIT) betwisten.⁴ Ook deze video kwam middels een *crowdfundingactie* tot stand. De laatste

inzamelingsactie werd op 12 januari 2020 in een video aankondigd. Ditmaal zijn zij voornemens om naar Donbass af te reizen om een aantal te onderzoeken die de officiële [JIT] versie .⁵

Naast de aankondiging voor een inzamelingsactie publiceerden en ook meerdere die afkomstig zijn uit een . Op 5 februari 2020 hebben zij onder andere een brief gedeeld afkomstig van het Nederlandse Openbaar Ministerie gericht aan Oekraïense autoriteiten en een Engelstalige brief die naar eigen zeggen afkomstig is van de Nederlandse Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst waarin de dienst concludeert dat er 'geen BUK-systemen in het gebied hebben gestaan'. Op 24 februari 2020 publiceerden en opnieuw een aantal documenten waaronder een getuigenverklaring die is afgenomen door de Nederlandse politie. Een getuige, die en noemen, zou hebben verklaard dat hij twee straaljagers heeft gezien tijdens de MH17-ramp. en schrijven voornemens te zijn om een interview met deze af te nemen.

Op 7 maart 2020 organiseert in samenwerking met het initiatief 'Global Rights of Peaceful People' een persconferentie in Den Haag. Naast het vertonen van de onderzoeksfilm wordt aansluitend een persconferentie georganiseerd waar . In de aankondiging staat ook dat de en een kolonel van het Maleisische leger hierbij aanwezig zullen zijn.

Het initiatief 'De Andere Krant' organiseert op 8 maart 2020 in Amsterdam een symposium waar het een 'speciale editie over het MH17-proces zal lanceren'. De Andere Krant publiceerde eerder met een oplage van 50.000 stuks vier edities met de thema's: Rusland, 9/11, Financiële krant en Gezondheid. Het symposium en de MH17-uitgave is bedoeld voor 'iedereen die zich breed wil informeren

⁴ Zie Weekbericht Internetmonitoring 14/2019.

⁵ Zie Weekbericht Internetmonitoring 4/2020.

over MH17'. Verschillende sprekers zullen tijdens het symposium 'de andere kant van dit dossier belichten'. Aanwezige sprekers zijn onder andere [redacted] en [redacted].

Tenslotte werken [redacted] met [redacted] en blogger [redacted] gezamenlijk aan een [redacted] waarin wordt aangetoond dat de MH17-rechtszaak [redacted] waar [redacted]. Naar eigen zeggen zal dit dossier [redacted]. Een introductie van het dossier werd eerder op de website van [redacted] geplaatst.⁶ De verwachting is dat het volledige dossier nog vóór de start van het MH17-proces gepubliceerd gaat worden.

Commentaar monitorspecialist

Op sociale media wordt in het Nederlandse taalgebied dagelijks desinformatie gedeeld met betrekking tot MH17. Het merendeel betreft het *recyclen* van reeds bekende berichtgeving. In Nederland zijn slechts een klein aantal initiatieven en personen verantwoordelijk voor het produceren van 'nieuwe' content met desinformatie over MH17. [redacted] en [redacted] zijn hier voorbeelden van. De berichtgeving van hen vindt aftrek op sociale media bij personen en initiatieven die wantrouwig tegenover het JIT-onderzoek staan. Ook Russische (staats)media hebben de afgelopen weken over de berichtgeving van [redacted] en [redacted] gepubliceerd.⁷

De eerste onderzoeksfilm van [redacted] en [redacted] uit juli 2019 is tot op heden ruim 260.000 keer bekeken en vond ook aftrek in het buitenland, waaronder in de VS.⁸ [redacted] en [redacted] hebben aangegeven niet opnieuw een onderzoeksfilm te gaan produceren maar zullen de bevindingen in [redacted] presenteren. In recente publicaties doen beiden geen uitspraken hoe zij aan de documenten uit het [redacted] zijn

gekomen. De publicaties van [redacted] en [redacted] betreffen voornamelijk documenten die in het verleden al (deels) openbaar zijn gemaakt (bv. de brief van het Nederlandse OM). Op sociale media wordt er verwoed gediscussieerd over de authenticiteit van de Engelstalige brief van de MIVD op basis van opmaak, taalgebruik en inhoud. In de overige documenten (waaronder de getuigenverklaring van [redacted]) worden reeds bekende alternatieve verklaringen gepubliceerd voor de ramp met MH17. Vergelijkbare desinformatie wordt al jaren op sociale media gedeeld.

De samenwerking tussen 'Global Rights of Peaceful People' en [redacted] is niet verassend. Op 23 oktober 2019 organiseerden de initiatieven gezamenlijk een persconferentie in Nieuwspoor Den Haag waar ook de onderzoeksfilm van [redacted] en [redacted] werd getoond en aanwezigen vragen konden stellen. Bij de aankomende editie is [redacted] aanwezig: [redacted]

[redacted] Nederlandse initiatieven zoals [redacted] refereren regelmatig naar buitenlandse journalisten en hobby-onderzoekers die vergelijkbare desinformatie over MH17 verspreiden. Voorbeelden naast [redacted] zijn bv. [redacted] en [redacted]

Ook [redacted] en [redacted] die bij het symposium van De Andere Krant in Amsterdam optreden, zijn bekenden van elkaar. Zij verschenen in meerdere video's samen op het YouTube-kanaal van Café Weltschmerz waarin zij onder andere het JIT-onderzoek bekritiseren. Uit open bronnen is bekend dat de initiatiefnemers achter De Andere Krant samenwerken met Café Weltschmerz.⁹ De Volkskrant en NRC duiden De Andere Krant eerder als 'pro-Russisch'.¹⁰ [redacted] gebruikt vaker sociale media om complottheorieën te verspreiden. Ook was hij in juni 2019 aanwezig op het congres '9/11 Truth ends illegal

⁶ [redacted]
⁷ [redacted]
⁸ [redacted]
⁹ [redacted]

⁹ [redacted]
¹⁰ Zie bv. 'Een eigen krant voor pro-Russisch Nederland'. 27 maart 2018. www.nrc.nl

Wars' van 'Stichting 11 september' waar complottheorieën over de aanslag op de VS zijn verspreid.¹¹

Uit de hierboven beschreven geplande evenementen blijkt dat de initiatieven die in het Nederlandse taalgebied desinformatie verspreiden en evenementen organiseren over MH17 ook offline de samenwerking aan gaan om hun narratief zo breed mogelijk uit te dragen om het JIT-onderzoek te ondermijnen. De publicaties en berichtgeving afkomstig van deze initiatieven volgen elkaar de laatste weken in rap tempo op. De verwachting is dat dit zich zal voortzetten tot aan tenminste de start van het proces.

11

Uitgave

Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en
Veiligheid

Kerneenheid Analyse

Postbus 117, 2501 CC Den Haag

Turfmarkt 147, 2511 DP Den Haag

10.2g

Meer informatie

www.nctv.nl

10.2g

@nctv_nl

28-02-2020

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Weekbericht Internetmonitoring 10/2020

28 februari – 6 maart 2020

Disclaimer

Het Weekbericht internetmonitoring is een product van de kerneenheid Analyse van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). Het bevat een beschrijving van wat er naar aanleiding van de actualiteit speelt op sociale media en op de diverse voor de NCTV relevante websites, weblogs en webfora.

De beschrijving is bedoeld als sfeerbeeld van wat leeft op het internet en hoeft niet altijd representatief te zijn voor de standpunten van bepaalde groeperingen. Evidente taalfouten in bronteksten worden ongemoeid gelaten waar mogelijk. Het wordt afgeraden om zelf de websites te bezoeken die geraadpleegd zijn ten behoeve van het weekbericht, omdat het IP-adres voor derde partijen zichtbaar is en herleidbaar kan zijn tot de overheid.

Inhoudsopgave

I. Extremisme, radicalisering en polarisatie	2
Anti-azc-actie door Identitair Verzet	2
Reacties vanuit Nederlandse islamitische gemeenschap op verspreiding van coronavirus	4

Het weekbericht dient te worden behandeld als vertrouwelijk document. Voor verder gebruik en/of verdere verspreiding van het weekbericht graag overleggen met Analyse. Uw reacties zijn welkom op 10.2g

*** Het is niet toegestaan het Weekbericht Internetmonitoring zonder toestemming van Analyse te verspreiden ***

I. Extremisme, radicalisering en polarisatie

Anti-azc-actie door Identitair Verzet

Vier actievoerders van de extreemrechtse actiegroep 'Identitair Verzet' zijn op zondag 1 maart 2020 op het dak geklommen van een asielzoekerscentrum (azc) in aanbouw in Maastricht.¹ Ze hebben daar een vlag opgehangen en een spandoek ontvouwd met het opschrift 'AZC! NEE!'. Door de harde wind bleven de fakkels die ze bij zich hadden niet aan. De actievoerders willen dat er in het gebouw geen asielzoekers maar studenten en starters op de woningmarkt worden ondergebracht. De protestactie verliep verder rustig. De vier werden uiteindelijk door de politie van het dak gehaald en gearresteerd. De actievoerders hebben zich bij de aanhouding niet verzet. Ze worden voorgeleid aan de officier van justitie vanwege het betreden van verboden terrein. Het azc wordt medio 2020 in gebruik genomen en gaat ruimte bieden aan 650 asielzoekers.

Afbeelding

Foto van de actie op de Facebookpagina van Identitair Verzet.

Identitair Verzet deelt foto's van de actie op Twitter en Facebook. Op Facebook laat Identitair Verzet weten: 'Dit protest is er een van vele voor de komende tijd in het Limburgse.' De actiegroep stelt in actie te komen nadat [redacted]

[redacted] gemeenten heeft opgeroepen om snel met extra opvangplekken voor asielzoekers te komen. 'Wij laten [redacted] nu en hier weten met deze bezettingsactie dat onze organisatie er alles aan gaat doen om zijn voornemen om Limburg vol te stampen met economische immigranten, te doen sneuvelen,' aldus de actiegroep. Volgens Identitair Verzet moeten 'economische immigranten' worden opgevangen aan de buitengrenzen van Europa en anders in azc's in buitengebieden of in één van de leegstaande gevangenissen in Nederland. Op Facebook wordt de tekst afgesloten met: 'Activisten van het Identitair Verzet laten met deze actie zien dat wij bereid zijn gearresteerd te worden. Gevangenistijd te riskeren. Alles voor Limburg, Nederland, Vlaanderen en Europa.' Daarna volgt een oproep om bij te dragen aan het 'boetefonds' voor de actievoerders via een tikkie of overschrijving naar een bankrekening.

Bij de claim van de actie van Identitair Verzet op Facebook staan meer dan 500 likes. Ook zijn er ruim 200 reacties. De meeste reacties zijn steunbetuigingen aan de actievoerders. Enkel hopen dat de acties ook elders in Nederland gaan plaatsvinden. Verder zijn er tientallen negatieve, soms ook gewelddadige uitingen richting azc's, asielzoekers en de overheid gedaan. Enkele voorbeelden: 'Gewoon in brandt steken dan heeft niemand wat', 'Geweldig moet meer van die acties komen', 'Die schoften van de Regering laten ook hun VAZALLEN HUN PLANNEN DOORVOEREN. Laten wij als bevolking de GRENZEN dichtgooien', 'Heel Nederland barst van de Moskeeën, die kunnen ze toch ook gebruiken voor deze gelukszoekers', 'In de fik steken.eigen volk eerst', 'Gelukzoekers enkele reis naar huis' en 'Goed bezig en een paar varkens koppen er op'.

Ook op de [redacted] is aandacht voor de actie in Maastricht. Een rechtse influencer [redacted] op sociale media die een dagje mee is geweest met de actievoerders van Identitair Verzet schrijft daarover op de weblog. Ze benadrukt de geweldloosheid van de acties van Identitair Verzet en dat de groep onterecht wordt neergezet als [redacted]. Het zijn volgens haar [redacted]

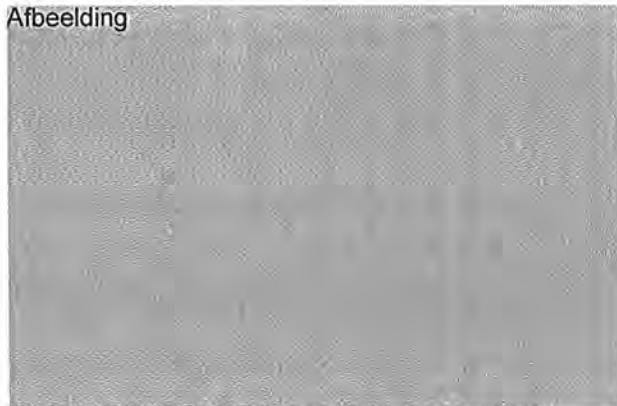
¹ Facebookpagina 'Identitair Verzet Nationaal', 1 maart 2020; De Limburger, 'Protest tegen komst asielzoekerscentrum', 2

maart 2020; ILimburg, 'Protestactie op azc Maastricht: activisten gearresteerd', 1 maart 2020.

en ze weten

De 'Identitäre Bewegung Deutschland' roept deze week op Twitter en YouTube op om de Griekse grenzen 'te verdedigen' tegen de komst van grote groepen vluchtelingen uit Turkije. Ook wordt opgeroepen om te doneren. Hierbij worden hashtags gebruikt als #IStandForGreece, #IStandWithGreece en #StandWithGreece. Er wordt anti-Turkse en anti-islamitische retoriek gebruikt en er wordt een vergelijking getrokken met de situatie in 2015, toen vele duizenden asielzoekers Europa binnenkwamen. Ook Identitair Verzet besteedt op Facebook inmiddels aandacht aan de vluchtelingenstroom aan de Griekse grens. Sinds deze week heeft de groep zijn profielfoto op Facebook aangepast en gebruikt de groep ook de hashtag #IStandWithGreece op sociale media. Er zijn nog geen concrete oproepen vanuit Nederland om te gaan 'helpen' aan de Griekse grens.

Afbeelding

Profielfoto Identitair Verzet deze week op Facebook.

Commentaar monitorspecialist

De 'identitaire beweging' is in meerdere Europese landen actief, zoals Duitsland, Frankrijk en Oostenrijk. In die landen is de beweging beduidend groter dan in Nederland. Uit recent onderzoek blijkt dat in Duitsland binnen de extreemrechtse online community de 'identitaire' kanalen het grootste

bereik hebben op alternatieve sociale media platforms, ondanks het feit dat er qua aantallen meer 'neo-nazi' of pure 'anti-moslim' kanalen zijn.² Identitair Verzet is in Nederland in 2012 ontstaan naar het voorbeeld van het Franse 'Génération Identitaire'. De online aanhang is veel groter (Twitter 2.700, Facebook 1.500 volgers) dan in werkelijkheid. De extreemrechtse actiegroep bestaat in Nederland uit kleine clubjes actievoerders (enkele tot tientallen) die zich hebben gegroepeerd in diverse steden en provincies. De groep komt in actie 'tegen de toenemende immigratie en islamisering, maar bovenal vóór behoud van de Nederlandse identiteit.' Er zijn sporadisch contacten met buitenlandse identitaire groepen, maar die zijn niet hecht en er is nauwelijks samenwerking. Er is tot nu toe vanuit Nederland vooral solidariteit met de acties van andere identitaire groepen in Europa, zonder dat er echt samen actie wordt gevoerd, een enkele actievoerder wellicht daargelaten.

Behalve het geregeld op straat flyeren en ophangen van posters en stickers, zijn in het verleden enkele geweldloze maar intimiderende acties van Identitair Verzet specifiek gericht geweest tegen (vermeend) radicale islamitische en salafistische scholen en moskeeën en tegen de komst en opvang van niet-westerse vluchtelingen. In de afgelopen jaren ging het bij deze acties voornamelijk om het bezetten of afsluiten van gebouwen of het ophangen van spandoeken en branden van fakkels op gebouwen. In het verleden heeft Identitair Verzet in Limburg diverse malen actie gevoerd tegen de Al-Houda moskee in Geleen.³ Hoewel het steeds om kleinschalige geweldloze acties en een handvol actievoerders gaat, proberen extreemrechtse actiegroepen als Identitair Verzet met het genereren van zoveel mogelijk (sociale) media-aandacht te suggereren dat het om grootschalige en breed gedragen acties gaat. Ook het verhaal op

– dat populair is bij diverse extreemrechtse actiegroepen en geregeld door deze groepen wordt aangehaald – kan bij meer

² Institute for Strategic Dialogue (ISD), 'The online ecosystem of the German far-right', 2020.

³ Zie Weekberichten Internetmonitoring Weekbericht Internetmonitoring 46/2017 en 46/2018.

mensen bijdragen tot een 'positief beeld' over de acties van actiegroepen als Identitair Verzet.

Gezien de claim op internet en het opzetten van een boetefonds moet er in de toekomst rekening worden gehouden met meer anti-azc-acties door Identitair Verzet waarbij arrestaties door de groep worden ingecalculeerd. Het valt niet uit te sluiten dat dit tot spanningen kan leiden tussen voor- en tegenstanders van opvangplekken voor asielzoekers.

Extreemrechtse actiegroepen lijken twee actuele gebeurtenissen steeds meer met elkaar te combineren voor hun eigen online propaganda: de komst van grote groepen vluchtelingen vanuit Turkije naar West-Europa en Nederland én de verspreiding van het coronavirus. Met de komst van grote groepen vluchtelingen, waarbij al vergelijkingen met de massale instroom in 2015 worden gemaakt, zou het coronavirus ongecontroleerd het land binnenkomen en zo de huidige bevolking in West-Europa en Nederland bedreigen. Hierdoor kan de angst voor en de weerstand tegen de komst van (nieuwe opvangplekken voor) asielzoekers bij sommige burgers vergroot worden en kan dit mogelijk leiden tot verzet. Enkele rechts-extremisten gaan op internationale Telegramkanalen nog verder en hopen in de geest van het 'accelerationisme' dat door de komst van veel asielzoekers met corona nu eindelijk de grote 'Kladderadatsch' zal plaatsvinden en het democratisch systeem ten val komt, waarna er een nieuw systeem kan komen waarin het 'witte, superieure ras' overheerst. Er wordt op deze kanalen opgeroepen tot het opzettelijk verspreiden van het coronavirus naar Joden, zwarte mensen en andere 'doelwitten' van extreemrechts.⁵

In 2015 werd mede door de door Geert Wilders populair geworden hashtag #kominverzet het (populistische) online verzet tegen de komst van asielzoekers gekanaliseerd en met elkaar verbonden. Ook extreemrechtse groepen gingen de hashtag gebruiken (Identitair Verzet doet dat nog

steeds).⁶ Online claimden deze groepen het succes van het offline verzet en tevens rekruteerden ze bij de protesten. De grootste drijfveer achter deze protesten tegen azc's waren echter lokale 'boze' burgers waarbij extreemrechtse groepen zich probeerden aan te sluiten zonder ooit bepalend te zijn geworden. Ter relativering, er was in die periode in Nederland nergens sprake van ernstig geweld tegen azc's, terwijl er in Duitsland in dezelfde periode honderden gewelddadigheden (voornamelijk brandstichtingen) tegen opvangplekken voor asielzoekers zijn gerapporteerd, meestal door 'Wutbürger' buiten de georganiseerde extreemrechtse actiegroepen om. In vergelijking met 2015 zou er nu in Nederland een extra aanzuigende werking kunnen ontstaan op het 'nimby-activisme' van boze burgers en enkele extreemrechtse rekruteerders vanwege de nog robuustere presentie van het rechts-populisme in de persoon van Thierry Baudet naast Wilders.

Hoewel extreemrechtse actiegroepen in Nederland altijd oproepen tot gewelddoos verzet, blijkt uit enkele online uitingen dat sommige volgers en sympathisanten van deze groepen wel voorstander lijken te zijn van geweld (o.a. brandstichtingen). Daarom kan niet helemaal worden uitgesloten dat eenlingen of kleine groepjes buiten de extreemrechtse actiegroepen om toch over zullen gaan tot geweld tegen gebouwen, zoals op 27 februari 2016 gebeurde bij de aanslag met een molotovcocktail tegen de moskee in Enschede.⁷

Reacties vanuit Nederlandse islamitische gemeenschap op verspreiding van coronavirus

Nu ook Nederland getroffen is door het coronavirus, houdt dat de gemoederen binnen de Nederlandse islamitische gemeenschap bezig. Zo heeft afgelopen vrijdag een aantal moskeeën (zoals Moskee Essalaam in Utrecht, Moskee As-Sunnah in Tilburg en Moskee Arrahman in Breda) tijdens de vrijdagpreek voor het eerst aandacht besteed aan de verspreiding van het virus. De preken gingen met name over hoe het coronavirus islamitisch

⁵ SITE Intelligence Group, 'Far-Right News Service Suggests Ways to Exploit Coronavirus Outbreak', 2 maart 2020.

⁶ Zie NCTV-rapport 'De golfbewegingen van rechts-extremistisch geweld in West-Europa', oktober 2018.

⁷ Weekbericht Internetmonitoring 43/2016.

moet worden gezien en welke islamitisch verantwoorde voorzorgsmaatregelen moslims kunnen nemen. De imams verwijzen tijdens hun preek ook naar overleveringen waarin wordt aangegeven hoe een moslim zich dient te gedragen tijdens de epidemie, zoals [redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]. Daarnaast was het advies van de imams om niet naar gebieden te gaan waar het virus heerst. En indien een moslim zich bevindt in een gebied waar het virus is uitgebroken, dan dient men daar te blijven. Volgens de imams was dit ook het advies van de Profeet die hij in overleveringen gaf over momenten van rampspoed/grootschalige uitbraak van ziektes.

De zorgen over het coronavirus zijn eveneens zichtbaar bij diegenen die dit jaar op Hadj (bedevaart) gaan naar Mekka in Saoedi-Arabië, nu Saoedi-Arabië pelgrimstochten naar de heilige plaatsen tot nader orde heeft opgeschort om verspreiding van het coronavirus te voorkomen.⁷

[redacted] heeft tijdens zijn vrijdagpreek aangegeven achter deze maatregel te staan.

Ook op sociale media werd veel aandacht aan het coronavirus besteed, merendeels vanuit salafistische hoek. [redacted]

[redacted] heeft vanuit islamitische wetgeving handvatten gegeven hoe om te gaan met het coronavirus. Volgens [redacted] is er voor een moslim geen reden tot paniek en is het zaak in een dergelijke situatie vertrouwen te hebben in Allah: [redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted] Wel maakt [redacted] duidelijk dat dit niet betekent dat een moslim geen hulp moet zoeken of geen medicatie hoeft in te nemen. Daarnaast waren er op sociale media ook enkele salafistische predikers aan

het woord die het coronavirus beschouwen als een straf van Allah. Eén van die predikers is de omstreden imam [redacted]. Hij heeft onlangs online het coronavirus omschreven als een bestraffing van China door Allah vanwege de onderdrukking van de Oeigoerse moslims in dat land.⁸ De legitimatie hiervoor wordt gehaald uit een profetische overlevering waarin de Profeet indertijd de moslims heeft geïnformeerd over een plaag en waarin Hij zegt dat het een bestraffing is die Allah stuurt naar wie Hij wenst. Volgens [redacted] is de beste genezing van dit virus het volgen van tawhied (monotheïsme). Daarnaast heeft [redacted]

[redacted] onlangs online gezegd dat de beste voorbereiding op het coronavirus het praktiseren van de islam is.

[redacted] heeft via zijn eigen Facebookpagina uitgehaald naar bovengenoemde predikers: [redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted] noemt hen hier charlatans omdat zij volgens hem niet over de benodigde kwalificatie beschikken om te spreken: [redacted]

[redacted]
[redacted] Wat hij nog het meeste zorgwekkend vindt, is dat zij niet over [redacted] spreken, het nemen van wereldse maatregelen. Volgens [redacted] nam de profeet altijd de juiste wereldse maatregelen in acht; daarbij vertrouwend op Allah. Daarnaast deed [redacted] ook een oproep aan andere predikers om op dit soort ongenueanceerde uitspraken, die gemakkelijk verkeerd geïnterpreteerd kunnen worden, te reageren. [redacted] plaatste hierna een bericht op zijn Facebookpagina waarin hij iemand beschuldigt van onwetendheid: [redacted]

⁷ <https://www.nrc.nl/nieuws/2020/02/27/coronavirus-doorkruist-hadj-in-saoedi-arabie-a3991973>

⁸ Zie ook Weekbericht Internetmonitoring 7/2020.

Commentaar monitorspecialist

Gezien de online reacties lijkt het erop dat de Nederlandse islamitische gemeenschap kalm reageert op het uitbreken van het coronavirus. De kalme houding van de gemeenschap kan onder andere worden verklaard uit overleveringen die bepaalde predikers en imams tijdens hun lezing naar voren hebben gebracht. In een van de overleveringen staat dat wanneer een gelovige door een virus sterft, hij of zij gezien kan worden als een martelaar. Zo'n kwalificatie betekent dat de overledene een grote beloning in het hiernamaals tegemoet kan zien.

Verder is te zien dat het coronavirus salafistische predikers verdeelt in hun benadering. Waar sommige salafistische predikers het coronavirus omschrijven als een bestraffing van Allah, omschrijven anderen het als een virus zoals alle andere virussen; waarbij naast het vertrouwen hebben in Allah ook medische hulp gezocht moet worden. Overigens gebruiken de salafistische predikers dergelijke situaties ook als een strategie om online zichtbaar en relevant te blijven.

_____ heeft de laatste tijd vaker online uitgehaald naar bepaalde (salafistische) predikers zonder specifiek namen te noemen. Volgens hem blijven deze predikers aan een strikte interpretatie van religieuze teksten vasthouden, zonder die tekst in een breder en actueel perspectief te plaatsen. Hij vindt het belangrijk dat de predikers rekening houden met de tijd, plaats en situatie van een moslim en dit ook meenemen in het oordeel. Het zou kunnen dat hij hiermee doelt op _____

_____ Het bericht van _____ waarin hij iemand verwijt van onwetenschap zou een mogelijke tegenreactie kunnen zijn richting _____

_____ Reageren op elkaars berichten kan hier ook gezien worden als een concurrentiestrijd.

De discussie laat hier duidelijk zien dat het coronavirus een van de onderwerpen is waarover onenigheid en verschil van inzicht bestaat tussen salafistische aanjagers.

Uitgave

Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en
Veiligheid

Kerneenheid Analyse

Postbus 117, 2501 CC Den Haag

Turfmarkt 147, 2511 DP Den Haag

10.2g

Meer informatie

www.nctv.nl

10.2g

@nctv_nl

06-03-2020

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Weekbericht Internetmonitoring 11/2020

6 maart – 13 maart 2020

Disclaimer

Het Weekbericht internetmonitoring is een product van de kerneenheid Analyse van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). Het bevat een beschrijving van wat er naar aanleiding van de actualiteit speelt op sociale media en op de diverse voor de NCTV relevante websites, weblogs en webfora.

De beschrijving is bedoeld als sfeerbeeld van wat leeft op het internet en hoeft niet altijd representatief te zijn voor de standpunten van bepaalde groeperingen. Evidente taalfouten in bronteksten worden ongemoeid gelaten waar mogelijk. Het wordt afgeraden om zelf de websites te bezoeken die geraadpleegd zijn ten behoeve van het weekbericht, omdat het IP-adres voor derde partijen zichtbaar is en herleidbaar kan zijn tot de overheid.

Inhoudsopgave

I. Extremisme, radicalisering en polarisatie	2
Solidariteitsacties door 'Autonomen Den Haag'	2
Salafistische aanjagers verzetten zich tegen rol voor vrouwen als imam	4

Het weekbericht dient te worden behandeld als vertrouwelijk document. Voor verder gebruik en/of verdere verspreiding van het weekbericht graag overleggen met Analyse. Uw reacties zijn welkom op 10.2g

*** Het is niet toegestaan het Weekbericht Internetmonitoring zonder toestemming van Analyse te verspreiden ***

I. Extremisme, radicalisering en polarisatie

Solidariteitsacties door 'Autonomen Den Haag'

Actievoerders van de extreemlinkse, anarchistische actiegroep 'Autonomen Den Haag' hebben op 25 februari 2020 'een nachtelijk bezoek' gebracht aan een kantoor van woningcorporatie Vestia in Den Haag. Diverse ruiten zijn kapotgeslagen en er zijn verfbommen tegen het gebouw gegooid. Op de Facebookpagina en de website van 'Autonomen Den Haag' is de actie geclaimd, die moet gezien worden als een solidariteitsactie met de krakers in de Tweebosbuurt in Rotterdam. Vestia wil in die buurt meer dan 500 sociale huurwoningen slopen en daar 130 sociale huurwoningen voor terugbouwen. Voor de rest komen er koopwoningen en bedrijfsruimtes. Linkse actievoerders en krakers uit Nederland en andere Europese landen voeren al wekenlang actie in de Tweebosbuurt tegen deze 'gentrificatie'.¹

Autonomen Den Haag verwijt Vestia in zijn claim op internet 'het vies' te spelen door 'eigenhandig' kraakpanden te ontruimen en de politie aan te zetten tot hardhandige ontruiming. Ook zou Vestia 'rebelse huurders' intimideren die weigeren te vertrekken. Vestia wordt 'een door de staat omarmde maffia' genoemd en woningcorporaties 'huisjesmelkers', waarvan de top 'hun zakken vult over onze ruggen'. De politieagenten worden als 'trouwe dienaars van het kapitaal' gezien. In de afgelopen weken is op de speciale website tweebosbuurt.noblogs.org en Indymedia.nl veel aandacht geweest voor de kraakacties, ontruiming (op 23 januari en 6 februari), ID-controles en vermeende intimidaties in de Tweebosbuurt.²

Voor de ontruiming in januari waarbij enkele gewonden vielen en arrestaties plaatsvonden, heeft kwaad bloed gezet bij linkse actievoerders en krakers. Onder de arrestanten zaten ook enkele

buitenlanders. Op 2 februari 2020 heeft de extreemlinkse actiegroep Anti-Fascistische Actie (AFA) een solidariteitsdemonstratie gehouden bij het detentiecentrum in Rotterdam omdat één arrestant uit een kraakpand in de Tweebosbuurt bedreigd wordt met uitzetting naar Wit-Rusland. Tot de demo werd online opgeroepen op onder meer sociale media en Indymedia. Ook internationaal is er online aandacht geweest voor de Tweebosbuurt. Op een Franse website en op sociale media is enkele malen opgeroepen om actie te voeren in de Tweebosbuurt.

Afbeelding

Afbeelding van ontruiming op 6 maart 2020.

De Tweebosbuurt is op dit moment al grotendeels ontruimd. Vestia gaat in hoger beroep tegen een uitspraak van de Rotterdamse kantonrechter over de Tweebosbuurt. Daarbij werden zeventien bewoners die niet weg willen in het gelijk gesteld en heeft de rechter de ontruiming van hun woningen verboden. De rechter heeft ondertussen Vestia wél in het gelijk gesteld om de kraakpanden te mogen ontruimen. De politie heeft op 6 maart 2020 opnieuw zes kraakpanden in de Tweebosbuurt ontruimd. Daarbij zijn tien krakers uit België, Frankrijk en Litouwen aangehouden. Ook stond een peloton van de ME klaar voor het geval de situatie zou escaleren. De krakers zijn 's avonds op vrije voeten gesteld, maar moeten zich later wel verantwoorden voor de rechter.³

In dezelfde vroege ochtend van 25 februari 2020 als de actie bij Vestia, hebben actievoerders van Autonomen Den Haag de Mexicaanse ambassade in Den Haag beklad met rode verf. In een claim op

¹ Gentrificatie is een proces van opwaardering van een buurt of stadsdeel op sociaal, cultureel en economisch gebied, het aantrekken van kapitaalkrachtige nieuwe bewoners/gebruikers en de daarmee gepaard gaande verdrijving van de lagere klassen uit het stadsdeel.

² Zie ook AD.nl, 'Krakers opgepakt in Tweebosbuurt', 24 januari 2020; AD.nl, 'Politie houdt grote ontruimingsactie van krakers in de Tweebosbuurt', 6 februari 2020.

³ AD.nl, 'Politie ontruimt opnieuw kraakpanden in de Tweebosbuurt, tien krakers aangehouden', 6 maart 2020.

Facebook stelt Autonomen Den Haag dat dit uit solidariteit met de vrouwen in Mexico is gedaan. De rode verf symboliseert het bloed van de 'vele vrouwen' die in Mexico dagelijks door geweld om het leven komen.

Afbeelding

Commentaar monitorspecialist

Extreemlinkse, anarchistische actiegroepen en individuen voeren geregeld actie tegen 'gentrificatie' waarbij in hun ogen 'het kapitaal' de 'sociaal zwakkere' mensen verdrijft uit bepaalde woonbuurten. Eerder zagen we vanuit hetzelfde motief bijvoorbeeld acties tegen de komst van relatief dure appartementen en een internationaal duikcentrum in het havengebied van Scheveningen rond kraakpand en vrijplaats 'De Vloek'. Destijds was er ook steun van krakers en actievoerders vanuit andere landen. Ook in andere steden wordt geregeld gekraakt om de zogenaamde 'veryupping' van bepaalde wijken tegen te gaan.

Kraakacties door of met behulp van extreemlinkse actievoerders vonden in de afgelopen jaren ook meermaals in en rond Amsterdam plaats om de uitgeprocedeerde asielzoekers van het collectief 'We Are Here' onderdak te bieden. Voor al deze acties is op extreemlinkse websites zoals Indymedia veel aandacht.

Bij de huidige kraakacties in Rotterdam krijgen de Nederlandse actievoerders en krakers steun uit andere landen, zo blijkt ook uit de nationaliteiten van de arrestanten. Naast het opkomen voor de rechten van de oorspronkelijke wijkbewoners tegen de veryupping en voor de huisvesting van uitgeprocedeerde asielzoekers, kunnen kraakpanden ook als uitvalsbases voor toekomstige acties door linkse activisten en extremisten dienen. Zo diende vorig jaar een gekraakte villa in Wassenaar als uitvalsbasis voor het 'No Border Camp' en de acties daaromheen. In die zin kan een uitvalsbasis in Rotterdam interessant zijn met het oog op mogelijke acties rond het Eurovisie Songfestival (want veel exposure en media-aandacht) en reeds aangekondigde acties. Eén van die aangekondigde acties is tegen de wapenbeurs Undersea Defence Technology (UDT) van 26 tot en met 28 mei 2020 in Ahoy. Door diverse linkse activisten en extremisten (zoals [redacted]) op sociale media en op Indymedia is hiertoe opgeroepen onder het motto 'Sink UDT'. Een andere aangekondigde actie waarvoor Rotterdam als uitvalsbasis kan worden gebruikt, is de 'Shell Must Fall' actie in Scheveningen rond de aandeelhoudersvergadering van Shell op 19 mei 2020 in het Circustheater. Hiertoe roepen behalve klimaatactiegroepen (Code Rood, Extinction Rebellion) ook extreemlinkse en anarchistische groepen als AFA en Autonomen Den Haag op. Laatstgenoemde groepen werken vaak nauw samen en er zijn signalen dat ze het thema klimaat voor eigen doeleinden gebruiken. Daarnaast moet er bij alle voornoemde (mogelijke) acties rekening worden gehouden met de betrokkenheid van buitenlandse krakers en actievoerders. Ten slotte kan niet worden uitgesloten dat extreemrechtse groepen en individuen in actie komen tegen de kraakacties in de Tweebosbuurt, hoewel daar op dit moment geen aanwijzingen voor zijn.

Overigens moet de actie tegen de ambassade van Mexico worden gezien als een aparte actie van Autonomen Den Haag om specifiek aandacht te vragen voor de onderdrukking en het geweld

⁴ Zie Weekberichten Internetmonitoring 46/2014, 25/2015 en 36/2015.

⁵ Zie ook het artikel 'Acties tegen Shell-tankstations voorbode hardere klimaatacties?' in Weekbericht Internetmonitoring 5/2020.

Commentaar monitorspecialist

Discussies over de rol van de vrouw doen zich in veel religieuze gemeenschappen voor en zijn inherent het gevolg van spanning tussen orthodoxie en moderniteit. Bovendien zijn geloofsgemeenschappen in de diaspora doorgaans veel conservatiever dan die in hun land van herkomst. De manier waarop salafistische aanjagers reageren is niettemin erg fel en op de persoon, en past bij de actieve intolerantie die zij in tal van - ook wereldse - zaken tentoonspreiden tegenover andere moslims en niet-moslims.

Salafistische aanjagers verzetten zich fel tegen modernisering van geloofspraktijken van moslims in de Nederlandse samenleving. Zij wijzen iedere actieve rol voor vrouwen hierin af en verwerpen ook iedere vorm van open en democratisch debat hierover. Salafistische aanjagers sluiten niet-moslims en de Nederlandse overheid buiten de maatschappelijke discussie over de rol van moslimvrouwen in het religieuze leven van moslims maar ontwijken ook iedere serieuze geloofsinhoudelijke discussie met moslims hierover. Zij kruipen in een defensieve slachtofferrol en sluiten hun ogen voor vragen uit de samenleving en zelfs voor relevante ontwikkelingen in de islambeleving in de herkomstlanden, zoals Marokko. Het 'imamaat' [leiding geven van gebedsdiensten] door vrouwen mag weliswaar problematisch zijn vanuit de islamitische geloofsothodoxie maar een categorische afwijzing van verantwoordelijkheid van moslimvrouwen in religieuze praktijk strookt niet met recente ontwikkelingen in een aantal (niet salafistische) moslimlanden, zoals Marokko, Algerije, Tunesië en

Egypte waar vrouwen worden ingezet als begeleiders (*Murshidat* in Marokko en *Wa'izhat* in Egypte). In deze rol vervullen vrouwen alle taken van een imam behalve het leiden van een gebedsdienst en het houden van de vrijdagpreek.⁹ De recente ervaringen met Marokkaanse 'Murshidat' leren dat er een nieuwe manier van spirituele leiderschap voor vrouwen mogelijk is binnen de islam.¹⁰ De Marokkaanse 'Murshidat' houden onder andere tijdens de vastenmaand Ramadan religieuze activiteiten binnen enkele Marokkaanse moskeeën in Nederland.

⁹ 'In Mosques Across Morocco, Women Are Leading A Quiet Revolution: Women can become the solution to problems. The men will follow', Lisa Abend, 30 januari 2019, <https://www.elle.com/uk/life-and-culture/a25985996/morocco-mosques-women-rights-extremism/>

¹⁰ 'Mourchidat: Female Islamic Clerics Lead a Quiet Revolution in Morocco', Tamba François Koundouno, 31 januari 2019, <https://www.moroccoworldnews.com/2019/01/264885/mourchidat-female-islamic-clerics-revolution-morocco/>

Uitgave

Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en
Veiligheid

Kerneenheid Analyse

Postbus 117, 2501 CC Den Haag

Turfmarkt 147, 2511 DP Den Haag

10.2g

Meer informatie

www.nctv.nl

10.2g

@nctv_nl

13-03-2020

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Weekbericht Internetmonitoring 12/2020

13 - 20 maart 2020

Disclaimer

Het Weekbericht internetmonitoring is een product van de kerneenheid Analyse van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). Het bevat een beschrijving van wat er naar aanleiding van de actualiteit speelt op sociale media en op de diverse voor de NCTV relevante websites, weblogs en webfora.

De beschrijving is bedoeld als sfeerbeeld van wat leeft op het internet en hoeft niet altijd representatief te zijn voor de standpunten van bepaalde groeperingen. Evidente taalfouten in bronteksten worden ongemoeid gelaten waar mogelijk. Het wordt afgeraden om zelf de websites te bezoeken die geraadpleegd zijn ten behoeve van het weekbericht, omdat het IP-adres voor derde partijen zichtbaar is en herleidbaar kan zijn tot de overheid.

Inhoudsopgave

I. Terrorisme	2
Ogenschijnlijk verminderde manifestatie online jihadisme op Facebook	2
II. Hybride	4
Samenwerking universiteiten en Confuciusinstituten in westerse landen onder de loep	4

Het weekbericht dient te worden behandeld als vertrouwelijk document. Voor verder gebruik en/of verdere verspreiding van het weekbericht graag overleggen met Analyse. Uw reacties zijn welkom op 10.2g

*** Het is niet toegestaan het Weekbericht Internetmonitoring zonder toestemming van Analyse te verspreiden ***

I. Terrorisme

Ogenschijnlijk verminderde manifestatie online jihadisme op Facebook

De afgelopen maanden lijkt zowel het aantal actieve openbare Nederlandstalige jihadistische Facebookpagina's als de mate van activiteit die deze Facebookpagina's vertonen te verminderen. Waar voorheen pagina's als 'The family of the shuhada', 'Millatu-Ibrahim Publicaties', 'Project A.', 'Muslims Behind Bars', 'Al-risâlah', 'Content4Muslims', 'Ahlus-Sunnah Publicaties', 'Talab al-'Ilm', 'Op weg naar Jannah – Paradijs', 'Onze Religie Publicaties' en 'Tegen Boerkaverbod' dagelijks meerdere berichten plaatsten, is dat voor een groot gedeelte opgedroogd. Verschillende pagina's vertonen al meer dan een jaar geen activiteit meer (zoals 'Family of the shuhada', 'Millatu-Ibrahim Publicaties' en 'Muslims Behind Bars'). Andere pagina's zijn aanmerkelijk minder actief geworden als het gaat om het aantal geplaatste berichten (zoals 'Project A.', 'Al-risâlah' en 'Onze Religie Publicaties').

Afbeelding

Diverse Facebookpagina's hebben de laatste jaren te maken gehad met (tijdelijke) beperkingen van Facebook omdat zij berichten plaatsten in strijd met de reglementen van het platform. Dit is bijvoorbeeld herhaaldelijk het geval geweest bij 'Content4Muslims' (C4M). Het effect was in deze casus echter grotendeels beperkt; C4M heeft

meerdere Facebookpagina's opgezet zodat beperkingen bij de ene pagina gemakkelijk konden worden opgevangen door op de overige pagina's van het initiatief actief te blijven. C4M is in die zin een uitzondering aangezien deze via enkele Facebookpagina's die het onderhoudt (naast 'Content 4 Muslims Over Everything' bijvoorbeeld ook 'Strictly 4 Muslims') nog steeds dagelijks meerdere berichten deelt.¹ Ook 'Al-risâlah' heeft te maken gehad met beperkingen door Facebook, maar dat heeft een op het oog grotere impact gehad. Na een korte opleving eind januari/begin februari 2020 nadat het enkele maanden niet meer actief was, is de pagina inmiddels weer offline.²

'Tegen Boerkaverbod' valt op omdat het een van de weinige voorbeelden is van een Facebookpagina die in 2019 is gestart en beheerd wordt door jihadisten, in tegenstelling tot de voorbeelden van pagina's van jihadistische signatuur die in 2019 juist zijn gestopt of minder actief zijn geworden. Kanttekening hierbij is wel dat 'Tegen Boerkaverbod' zich presenteert als activistisch initiatief tegen het vorig jaar ingevoerde gedeeltelijke verbod op gezichtsbedekkende kleding en de onderliggende jihadistische sympathieën (van de beheerders) niet altijd even duidelijk zichtbaar zijn.³ Naast C4M, 'Tegen Boerkaverbod' en in mindere mate 'Talab al-'Ilm', is een noemenswaardige Facebookpagina 'Ahlus-Sunnah Publicaties' (ASP) als huidige 'constante factor' binnen het jihadistische ecosysteem op Facebook, en dat is deze 'online jihadistische bibliotheek' al jaren.⁴

Commentaar monitorspecialist

Facebook is sinds de beweging van jihadistische fora naar sociale media het meest prominente medium voor de verspreiding van de jihadistische boodschap – waarbij Telegram met name de laatste jaren eveneens een grote rol is gaan spelen. Het is vooralsnog niet duidelijk of het hier om een tijdelijke terugval van manifestatie van online jihadisme op openbare Facebookpagina's gaat, of er een beweging in gang is gezet naar meer gebruik van gesloten Facebookgroepen of dat beheerders andere sociale media platformen als primaire bron zijn gaan gebruiken (zo is van

¹ Zie bijv. Weekberichten Internetmonitoring 37/2018 en 2/2019 over C4M.

² Zie bijv. Weekberichten Internetmonitoring 44/2015, 13/2018 en 19/2019 over 'Al-risâlah'.

³ Zie ook Weekbericht Internetmonitoring 45/2019 over 'Tegen Boerkaverbod'.

⁴ Zie bijv. Weekberichten Internetmonitoring 44/2014, 44/2016, 31/2017 en 9/2020 over ASP.

'Muslims Behind Bars' wel bekend dat zij af en toe nog berichten plaatste via het eigen Telegramkanaal nadat het al maanden niet meer actief was op Facebook). De meeste van de in dit stuk genoemde Facebookpagina's maken sowieso gebruik van meerdere sociale media platformen, met name Telegram.

De toenemende handelingsbereidheid van Facebook de laatste jaren tegen overtredingen op het platform door (extremistische) gebruikers speelt ongetwijfeld een rol in het beperken van online jihadisme op het platform. Ook overheidsoptreden kan een rol spelen; zo zijn afgelopen jaren diverse keren berichten in de media verschenen over de arrestatie van (soms zeer jonge) personen op verdenking van verspreiding van terroristische propaganda en het beheren van jihadistische kanalen op sociale media. De mogelijkheid bestaat dat het hier ook ging om personen die één of meer jihadistische Facebookpagina's beheerden die inmiddels niet meer actief zijn.

Naast de invloed die deze repressieve aanpak kan spelen, zou het tevens mogelijk kunnen zijn dat er sprake is van een verlies aan motivatie bij sommige jihadisten. Hoewel de omvang van de jihadistische beweging ongeveer gelijk blijft, kampt de beweging met een gebrek aan leiders en ontbreekt het aan bronnen van inspiratie of een mobiliserende kracht (zoals het conflict in Syrië was).

Het onverminderde belang van online propaganda voor de instandhouding van de jihadistische beweging betekent evenwel dat jihadisten online actief zullen blijven. Het potentiële bereik en de zeer nuttige en bruikbare functies voor jihadisten op Facebook om bijvoorbeeld (een combinatie van) bestanden, tekst, video en foto's te delen, pleiten voor het (voortdurende) gebruik van Facebook. Dit gegeven gecombineerd met het voorlopige gebrek aan alternatieve platformen die de voordelen van Facebook bieden (bereik, functionaliteit,

gebruikersgemak), wekken de indruk dat jihadistische aanjagers Facebook voorlopig niet links zullen laten liggen om hun boodschappen te verspreiden.

⁵ Zie bijv. 'Beheerder haatzaaiende IS-groep aangehouden in Uithoorn', 11 oktober 2019, nos.nl, [redacted] 'Man in Utrechtse wijk Zuilen aangehouden voor terrorisme', 28 juni

2019, rtvutrecht.nl en het 'Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland nr. 51', 9 december 2019, nctv.nl

⁶ Zie 'Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland nr. 50', 24 juni 2019, nctv.nl

II. Hybride

Samenwerking universiteiten en Confuciusinstituten in westerse landen onder de loep

Tientallen universiteiten in de Verenigde Staten (VS), Australië, Canada en West-Europa hebben een samenwerking met een Confuciusinstituut. Het doel van de instituten is om de Chinese taal en cultuur te onderwijzen en te verspreiden over de wereld. De instituten worden vanuit China gefinancierd en vallen onder het Chinese Ministerie van Onderwijs. Sinds 2019, hebben tientallen Amerikaanse universiteiten aangekondigd de samenwerking met de instituten in 2020 niet te zullen verlengen. Met als laatste in de rij de New Mexico State University en Arizona University die in februari de sluiting van haar instituten aankondigden.⁷ Hiermee komt het totaal aantal Amerikaanse universiteiten die de samenwerking stopzetten op dertig: een derde van de Confuciusinstituten gevestigd in de VS.

Reden voor de sluitingen is de National Defense Authorization Act⁸ (NDAA) uit 2019. Met deze wet worden Amerikaanse universiteiten gedwongen om een keuze te maken tussen financiering voor taallessen vanuit China of door het Amerikaanse Ministerie van Defensie. Aanleiding voor de wet is een onderzoeksrapport van een Amerikaanse senaatscommissie die onderzoek deed naar de banden tussen de Confuciusinstituten en de Chinese overheid. De commissie beschreef de instituten als een *'tightly controlled propaganda arm for Beijing'* en als *'China's most powerful soft power platform'*.

Niet alleen in de VS wordt de samenwerking tussen universiteiten en Confuciusinstituten herzien. De Vrije Universiteit van Brussel (VUB) kondigde in december 2019 aan de samenwerking na juni 2020 niet te verlengen. De universiteit nam deze beslissing op basis van een interne en externe

evaluatie: 'De VUB staat steeds open voor nieuwe samenwerkingen met Chinese universitaire instellingen, wetenschappers en studenten op voorwaarde dat de academische vrijheid en onafhankelijkheid in wederzijds vertrouwen, kan worden gegarandeerd.'⁹ Het besluit komt nadat een visumaanvraag door de voormalig directeur van het instituut werd afgewezen door de Belgische Dienst Vreemdelingenzaken. De Belgische media schrijven dat de directeur 'tien jaar actief was in België en zijn brede netwerk zou hebben ingezet voor de Chinese inlichtingendienst'.¹⁰ Deze aantijgingen zijn door de Belgische veiligheidsdiensten niet bevestigd. Een week later nam de Franstalige tegenhanger van de VUB, de Université libre de Bruxelles (ULB), dezelfde beslissing. Naast Brussel zijn er in België nog Confuciusinstituten gevestigd in Leuven en Luik.

In Duitsland is recentelijk de samenwerking tussen de Vrije Universiteit Berlijn (VUB) en het hoofdkantoor voor Confuciusinstituten in Beijing onderzocht. Journalisten van de Berlijnse krant Der Tagesspiegel ontdekten dat de VUB met de overeengekomen afspraken gebonden is aan Chinese wetgeving.¹¹ Bij een conflict dient deze te worden voorgelegd bij een Chinees tribunaal en mag Beijing de VUB verzoeken tot *'corrective measures'*. Ook kan de financiering (500.000 euro voor vijf jaar) voor een onderzoeksstoel die leiding geeft aan de *'China teacher training course'* direct worden stopgezet. De VUB kan op haar beurt het contract alleen beëindigen wanneer de overeengekomen financiering niet wordt voldaan. Duitse politici hebben via (sociale) media laten weten te vrezen voor censuur vanuit China op voor China gevoelige onderwerpen binnen de VUB. De Berlijnse senaat maakt bekend onderzoek te gaan doen naar de afspraken tussen de VUB en het Confucius hoofdkantoor in Beijing.

⁷ 'Confucius Institute at University of Arizona will close'. 27 februari 2020, www.abqjournal.com en 'New Mexico State's Confucius Institute is closing; here's why'. 7 februari 2020, www.eu.lcsun-news.com

⁸ Zie: 'H.R.5515 - John S. McCain National Defense Authorization Act for Fiscal Year 2019'. 13 augustus 2018, www.congress.gov

⁹ 'VUB zet samenwerking Confucius Instituut niet voort'. 10 december 2019, www.press.vub.ac.be

¹⁰ Zie ook Weekbericht Internetmonitoring 44/2019 voor meer duiding omtrent deze casus.

¹¹ 'Wie sich die FU an chinesische Gesetze bindet'. 29 januari 2020, www.tagesspiegel.de

Commentaar monitorspecialist

De Amerikaanse NDAA past binnen de huidige politieke koers die de VS ten opzichte van China vaart. De VS lijkt met maatregelen en wetgeving de vooruitgang en groei van China op verschillende wetenschappelijke en technologische terreinen te vertragen of zelfs geheel een halt toe te willen roepen. Volgens Amerikaanse autoriteiten misbruikt China de wetenschappelijke samenwerking met Amerikaanse universiteiten door o.a. invloed uit te oefenen op het imago dat het land in de VS heeft. Om Amerikaanse universiteiten te informeren over mogelijke risico's en ongewenste buitenlandse beïnvloeding door China publiceerde de FBI de publicatie: *'China: The risk to Academia'*.¹² Met de NDAA en de publicatie van de FBI kiezen veel Amerikaanse universiteiten eieren voor hun geld. Waar in de VS ondertussen sprake is van een trend en de samenwerking met de instituten niet worden verlengd, lijkt het in West-Europa vooralsnog te gaan om een aantal geïsoleerde casussen.

Ook Nederlandse universiteiten hebben in het verleden zorgen geuit over de samenwerking met China en de Confuciusinstituten.¹³ Het Ministerie van Buitenlandse Zaken¹⁴ en de AIVD¹⁵ onderschrijven dat China middels 'kennis- en onderwijsinstituten publicaties proberen te beïnvloeden' en 'anderen ervan proberen te weerhouden publiekelijk aandacht te besteden aan minder flatteuze aspecten van het beleid van de Partij'. De casussen in België en Duitsland lijken het beeld zoals gepresenteerd door de AIVD en Buitenlandse Zaken te onderschrijven. Naar gelang het aantal meldingen over ongewenste buitenlandse beïnvloeding vanuit Confuciusinstituten toeneemt, neemt de kans toe dat ook Nederlandse universiteiten hun samenwerkingsverband nog eens tegen het licht zullen houden. Het is dan ook de vraag hoe China zal reageren wanneer de samenwerking tussen Confuciusinstituten en westerse universiteiten verder onder druk komt te staan. De Chinese ambassadeur in

Nederland probeert de banden met Nederlandse onderwijsinstellingen en Confuciusinstituten ondertussen warm te houden. Hij bracht op 28 februari 2020 een bezoek aan het Confuciusinstituut in Groningen waar hij o.a. sprak met afgevaardigden van het College van Bestuur van de Universiteit van Groningen (RUG) en de Hanzehogeschool. Naast de RUG heeft ook de Zuyd Hogeschool in Maastricht een samenwerking met een Confuciusinstituut.¹⁶

¹² 'China: The risk to Academia', 2019. www.fbi.gov

¹³ Zie ook: Weekbericht Internetmonitoring 44/2019.

¹⁴ Zie: 'Nederland – China: een nieuwe balans', Ministerie van Buitenlandse Zaken, 15 mei 2019. www.rijksoverheid.nl

¹⁵ Jaarverslag 2018, 2 april 2019. www.aivd.nl

¹⁶ Ook de Universiteit van Leiden had tot augustus 2019 een Confuciusinstituut maar kondigde in februari 2019 aan de samenwerking niet te verlengen. Zie: 'Universiteit Leiden beëindigt overeenkomst met Confucius Instituut', 19 februari 2019. www.universiteitleiden.nl

Uitgave

Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en
Veiligheid

Kerneenheid Analyse

Postbus 117, 2501 CC Den Haag

Turfmarkt 147, 2511 DP Den Haag

10.2g

Meer informatie

www.nctv.nl

10.2g

@nctv_nl

20-03-2020

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Weekbericht Internetmonitoring 13/2020

20 - 27 maart 2020

Disclaimer

Het Weekbericht internetmonitoring is een product van de kerneenheid Analyse van de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). Het bevat een beschrijving van wat er naar aanleiding van de actualiteit speelt op sociale media en op de diverse voor de NCTV relevante websites, weblogs en webfora.

De beschrijving is bedoeld als sfeerbeeld van wat leeft op het internet en hoeft niet altijd representatief te zijn voor de standpunten van bepaalde groeperingen. Evidente taalfouten in bronteksten worden ongemoeid gelaten waar mogelijk. Het wordt afgeraden om zelf de websites te bezoeken die geraadpleegd zijn ten behoeve van het weekbericht, omdat het IP-adres voor derde partijen zichtbaar is en herleidbaar kan zijn tot de overheid.

Inhoudsopgave

I. Extremisme, radicalisering, en polarisatie	2
Oproep CMO levert organisatie kritische reacties op van salafisten	2
De corona-berichtgeving door de ogen van de Nieuwshoorn; een blik op enkele recente commentaren van dit 'alternatieve nieuwskanaal'	4
Uitgever 'De Blauwe Tijger' doorgeefluik anti-overheid propaganda, nepnieuws en complottheorieën	5

Het weekbericht dient te worden behandeld als vertrouwelijk document. Voor verder gebruik en/of verdere verspreiding van het weekbericht graag overleggen met Analyse. Uw reacties zijn welkom op 10.2g

*** Het is niet toegestaan het Weekbericht Internetmonitoring zonder toestemming van Analyse te verspreiden ***

I. Extremisme, radicalisering, en polarisatie

Oproep CMO levert organisatie kritische reacties op van salafisten

De koepelorganisatie Contactorgaan Moslims en Overheid (CMO) kondigde vorige week een nationale gebedsdienst aan in verband met de corona-crisis. Het idee is om drie donderdagavonden vlak na zonsondergang 'samen' thuis te bidden. CMO wil hiermee onder andere aanhaken bij de Dag van het Nationaal Gebed van de Raad van Kerken in Nederland. CMO wil 'juist in deze tijden mensen met elkaar verbinden over de grenzen van sociaal isolement heen met speciale aandacht voor zieken, ouderen en mensen met een beperking'. Verschillende salafisten reageren zeer kritisch op de oproep van CMO.

Zo schiet de aansluiting door het CMO bij een gebed georganiseerd door christenen de salafistische aanjager [REDACTED] in het verkeerde keelgat. Op zijn Facebookpagina deelt [REDACTED] enkele Koranverzen om zijn standpunt kracht bij te zetten. Ten eerste ten aanzien van een door christenen georganiseerd gebed: [REDACTED]

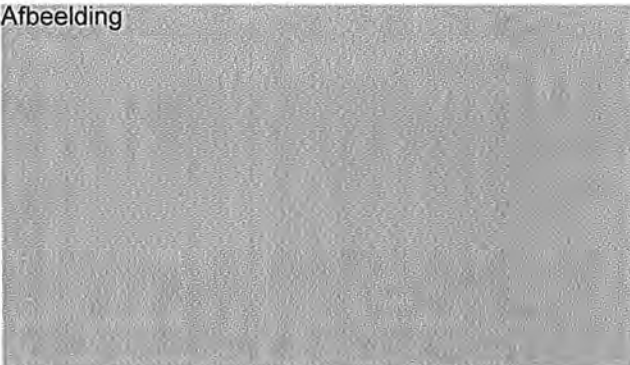
[REDACTED] En ten aanzien van deze specifieke gebedsdienst georganiseerd door CMO: [REDACTED]

De salafistische aanjager [REDACTED], heeft zich op zijn beurt in een audiobericht uitgesproken tegen de oproep van het CMO om de komende drie donderdagavonden samen thuis te bidden. In de audioboodschap (die ruim negen minuten duurt) richt [REDACTED] zich tot moslims en moskeebesturen en vraagt zich af wat het oordeel is van het oproepen en organiseren van een gebed op een bepaald tijdstip. Volgens hem impliceert dit dat de Profeet iets nagelaten heeft en dat is niet toegestaan binnen de islam. Hij haalt een vers uit de Koran aan waarin staat dat Allah het geloof heeft volmaakt: [REDACTED]

[REDACTED] En ook haalt hij een uitspraak van de profeet aan waarin hij zei: [REDACTED]

[REDACTED] Dit betekent volgens [REDACTED] dat de islam voltooid is; dat het alleen Allah is die iets in de islam kan bepalen en niet anderen. En diegene die dat doet, positioneert zich naast Allah. [REDACTED] ziet het organiseren van een nieuw gebed als een innovatie (bi'da). Innovaties worden binnen de salafistische islam als grote zonde gezien. In deze tijd moeten moslims volgens [REDACTED] berouw tonen; zich overgeven aan wat Allah wil en aan niets buiten Allah. Moslims moeten zich niet verenigen met kerken of met de wens van de overheid. Als laatste adviseert [REDACTED] moslims om niet aan de oproep van het CMO mee te doen en deze te verafschuwen. Van moslims die wel deelnemen, is volgens [REDACTED] het gebed niet geldig en zij maken hierdoor Allah woedend.

Afbeelding

Een andere salafistische aanjager, [REDACTED] reageert furieus op de oproep van CMO: [REDACTED]

Ook sneert [REDACTED] naar de CMO als vertegenwoordigend orgaan van moslims: [REDACTED]

[REDACTED] In een Facebook-video later die avond besteedt [REDACTED] eveneens aandacht aan de [REDACTED]

CMO oproep. Zo waarschuwt hij in een bijschrift van de video: [REDACTED]

Salafistisch prediker [REDACTED] ten slotte, deelt de oproep van het CMO met de opmerking [REDACTED]

[REDACTED] Ook in de reacties klinkt men verrast en verwijt men het CMO van het toepassen van innovaties in het geloof.

Commentaar monitorspecialist

CMO is net als de islamitische koepelorganisatie Raad van Marokkaanse Moskeeën Nederland (RMMN) vaker doelwit van salafisten. Salafisten zien CMO en de RMMN als organisaties die een veel geringere achterban vertegenwoordigen dan zij zelf claimen. Ook bestaat het bestuur van CMO volgens salafisten uit een kleine groep oudere moslims, die het contact met de (jongere) achterban allang verloren is en niet op de hoogte is wat de eigen achterban belangrijk vindt. Salafisten pogen met deze kritiek de CMO en RMMN te delegitimeren en tegelijkertijd de eigen salafistische groep als respresentatieve meerderheid binnen de moslimgemeenschap te positioneren.

CMO heeft overigens nog dezelfde dag als waarop het de aankondiging voor de 'gebedsdienst' deed zich verduidelijkt dat de oproep een dua/smeekbede betreft. De benaming 'gebedsdienst' of 'gezamenlijk gebed' waar het zoveel commentaar op kreeg, zou zo gebruikt zijn om het begrijpelijker te maken voor het brede Nederlandse publiek.

De oproep van het CMO om de komende drie donderdagavonden vlak na zonsondergang samen thuis te bidden, wordt binnen de bepaalde salafistische kringen gezien als een vorm van een innovatie, wat in de islam een vernieuwing betekent waar geen bewijs voor is. Religieuze

innovaties worden binnen deze kringen vaak als kufr (ongeloof) bestempeld, wat leidt tot het uittreden uit de islam van diegenen die dat doen. Dit wordt vaak gebaseerd op de overlevering 'Alle innovaties behoren tot dwaling en elke vorm van dwaling belandt in vuur' (Overgeleverd door Moeslim).

De oproep van [REDACTED] en de andere genoemde salafistische predikers past daarnaast binnen de trend van het ontraden van moslims om deel te nemen aan praktijken die volgens deze salafisten 'onislamitisch' zijn. Salafistische aanjagers stellen zich actief intolerant op, bijvoorbeeld door via sociale media voortdurend andere moslims aan te spreken op hun, in hun ogen, 'religieuze plicht' om zich afzijdig op te stellen tegen alles wat niet islamitisch is. Deze boodschap wordt ook nadrukkelijk overgedragen aan de studenten van [REDACTED]

[REDACTED] Daarnaast dramatiseren de salafistische aanjagers de gevolgen van mogelijke deelname aan een praktijk of handeling die zogenaamd onislamitisch is. Die dramatisering en terechtwijzing komt ook terug in de vier voorbeelden in dit weekbericht.

Het afstand nemen van verondersteld niet-islamitische praktijken komt tot uiting in het door salafisten centraal gestelde en actief uitgedragen concept 'al-wala wa l-bara', wat loyaliteit en afkeer betekent. Dit concept gaat over principes die betrekking hebben op de islamitisch voorgeschreven opstelling tijdens de omgang van moslims met niet-moslims. Salafistische aanjagers interpreteren het concept al-wala wa l-bara als loyaal zijn naar moslims en distantiëren (of zelfs haat) van niet-moslims en alles wat niet-islamitisch is. Volgens hen is dit concept van fundamenteel belang voor het zuiver houden van de islamitische identiteit, vooral in een niet-islamitisch land. Conform deze visie gaat de samenwerking met kerken dan ook regelrecht in tegen de principes van het concept al-wala wa l-bara.

¹ Zie ook Weekbericht Internetmonitoring 8/2020.

De interpretatie van salafistische aanjagers van het concept al-wala wa l-bara kan tot gevolg hebben dat religieus anders georiënteerde moslims zich beperkt voelen in hun religieuze vrijheden en dat moslims binnen hun invloedssfeer of anderen, zoals jongeren, die sympathiseren met deze opvattingen afstand gaan nemen van de Nederlandse samenleving. Deze afwijzing van de Nederlandse samenleving wordt in toenemende mate riskant als zij niet alleen gepaard gaat met afkeer, maar ook een actief keren tegen de omringende samenleving, wat in ultimo forma door salafi-jihadisten wordt gedaan.

De corona-berichtgeving door de ogen van de Nieuwshoorn; een blik op enkele recente commentaren van dit 'alternatieve nieuwskanaal'

De Nieuwshoorn is een Nederlandstalig Telegram-kanaal met ruim 500 volgers. Het stelt zich 'het catalogiseren, verzamelen en kritisch becommentariëren van hedendaagse wereldmedia' tot doel. Op het Telegramkanaal worden dagelijks enkele tot tientallen posts geplaatst waarin meestal wordt verwezen naar Nederlandstalige en soms ook naar Engelstalige mediaberichten. De Nieuwshoorn beperkt zich in veel gevallen tot het plaatsen van een link naar deze berichten maar voorziet deze nu en dan van commentaar.

De afgelopen dagen werden op de Nieuwshoorn tientallen berichten geplaatst over de corona-crisis in Nederland, enkele werden van commentaar voorzien. Op donderdag 26 maart 2020 plaatst de Nieuwshoorn bijvoorbeeld het volgende commentaar bij een nieuwsbericht over verwarring rond een mogelijk afnemend aantal corona-besmettingen in Nederland: 'Eigenlijk geen nieuws, maar het RIVM zaait weer eens verwarring en doet, zeer onwetenschappelijk, al na een dag of drie uitspraken over een tendens, waarvoor meer tijd nodig is.'

¹ 'NHS officials told me Muslim households are particularly vulnerable to coronavirus - it's important to understand why' - 19 maart 2020, www.independent.co.uk

In de Engelstalige *Independent* is op 19 maart 2020 een opiniestuk geplaatst waarin wordt gesteld dat oudere moslims in het Verenigd Koninkrijk een groter risico lopen om met corona besmet te raken.³ Onder andere doordat ze veelal bij hun kinderen en kleinkinderen in huis wonen. Moslims in het Verenigd Koninkrijk kunnen de ouderen in hun gemeenschappen daardoor moeilijker isoleren waardoor de kans op besmetting bij deze groep toeneemt, zo is de gedachte van de opiniemaker. De Nieuwshoorn plaatst op 25 maart 2020 het volgende commentaar bij dit bericht: 'Hoe kunnen wij ooit een maatschappij, laat staan onze toekomst met deze mensen delen.'

Op 19 maart 2020 reageerde de Nieuwshoorn op [REDACTED] die op haar Twitter-kanaal de Telegraaf bekritiseerde. [REDACTED] uitte kritiek op een voorpagina van de Telegraaf, die volgens haar suggereerde dat alle helden in deze periode van crisis wit zijn.⁴ De Nieuwshoorn reageert met een relaas waarin onder andere het volgende valt te lezen: 'Dat Nederlanders nog een meerderheid vormen in Nederland steekt haar kennelijk diep, het is waarschijnlijk zo dat zij en haar Negroïde milities hopen dat het virus de omslag zal maken door dit oude blanke land te zuiveren zodat wij plaats kunnen maken voor de rechtmatige melanine verrijkte heersers. Geloof mij, voor ons zullen er geen wetten gemaakt worden ter bescherming tegen discriminatie. Dezelfde discriminatie waarvoor u van Twitter gehaald wordt maar waar zij openlijk haat kan organiseren tegen ons volk en in verlenging ons ras over het hele continent [...]. Het relaas eindigt met een oproep: 'Sluit u aan bij een nationalistische groepering, vorm deze anders zelf met uw broeders en zusters in de dorpen en steden. Als politiek en sociaal blok die stemmen kan regelen heeft u een keuze of u zich laat vervangen en vernederen of niet.'

Commentaar monitorspecialist

De Nieuwshoorn is een initiatief van Erkenbrand, een rechts-extremistische organisatie in Nederland die beïnvloed is door de 'alt-right'-beweging.

² Zie:

[REDACTED]

Belangrijk thema binnen deze beweging is de (veronderstelde) demografische ondergang van het 'blanke ras'. Dit thema speelt ook een grote rol in de commentaren van de Nieuwshoorn waarin, aan de hand van een actualiteit, wordt betoogd dat 'blanken' worden bedreigd in hun bestaansrecht en langzaam worden vervangen door andere etnische groepen. De commentaren van de Nieuwshoorn zijn doorspekt met dit idee, ook wel de omvolkingstheorie genoemd. Deze theorie is gebaseerd en wordt onderbouwd met racistische denkbeelden over etnisch en religieus anders gearde bevolkingsgroepen. Een dergelijk idee is terug te vinden in het commentaar over moslims die als 'vreemd' en 'niet eigen' worden weggezet.

Ook complottheorieën met betrekking tot overheden en meer algemeen 'de linkse elite', liggen aan de basis van de omvolkingstheorie. De gedachte is dat politiek leiders en de elite de bevolking voorliegen en hun werkelijke plannen op het gebied van bijvoorbeeld immigratie, verborgen houden. Dit anti-elitaire denken is terug te vinden in het commentaar op berichtgeving van het RIVM dat 'bewust verwarring' zou creëren ten tijde van de corona-crisis.

Op Telegram zijn nog vele tientallen andere kanalen te vinden die de actualiteit vanuit een rechts-extremistisch perspectief beschouwen. Dit soort 'alternatieve nieuwskanalen' dragen daarmee bij aan het normaliseren van denkbeelden die aan de basis liggen van veel rechts-extremistische ideologieën. Ze hebben meestal enkele honderden tot duizenden volgers. Met name Engelstalige kanalen hebben vaak een groot bereik. Deze kanalen delen onderling content uit en verwijzen naar elkaar. Zodoende vormen ze netwerken waarin de actualiteit vanuit hetzelfde, rechts-extremistische perspectief belicht wordt. De Nieuwshoorn maakt ook onderdeel uit van een dergelijk netwerk en verwijst expliciet naar een

Telegramkanaal waar adressen van allerlei rechts-populistische en rechts-extremistische kanalen te vinden zijn.

Uitgever [REDACTED] doorgeefluik anti-overheid propaganda, nepnieuws en complottheorieën

Het RIVM heeft deze week het YouTube-kanaal [REDACTED]

[REDACTED] beschuldigd van het bewust verspreiden van 'nepnieuws' over de rol van de overheid in de corona-crisis. Wetenschapper [REDACTED], expert in online journalistiek en factchecking van de Universiteit van Leiden, noemt de beweringen op het kanaal 'absurd'.⁷ In de video [REDACTED] (ruim 16.000 keer bekeken) op het YouTube-kanaal van de uitgeverij wordt gesuggereerd dat de overheid een verborgen agenda heeft en gezegd dat de overheid [REDACTED]. Een citaat van [REDACTED], uit de video: [REDACTED]

Op het YouTube-kanaal zijn in de afgelopen weken vrijwel dagelijks nieuwe video's verschenen over COVID-19, waarin de aanpak door de overheid stevast in twijfel wordt getrokken door 'deskundigen' met een alarmistische boodschap (onder anderen de [REDACTED] die pleit voor een 'complete lock down'), rechts-populistische opiniemakers (zoals [REDACTED]) en

⁵ Zie voor 'alt-right': NCTV, 'De golfbewegingen van rechts-extremistisch geweld in West-Europa', aldaar P.20.
www.nctv.nl

⁶ Link naar videokanaal 'Blue Tiger Studio':
www.youtube.com/channel/UCuWf9Dk5OD6sdz5OcYiQ/featured?disable_polymer=1

⁷ [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

conservatieve katholieke medestanders met extreemrechtse standpunten (zoals [REDACTED]). Eerder verschenen op het YouTube-kanaal diverse video's met complottheorieën over MH17 en video's die gericht waren op de activistische tak van de boerenprotestbeweging, zoals Farmers Defence Force. Zo vertelde [REDACTED] in een video ten tijde van het boerenprotest dat Nederland wordt geregeerd door een kleine groep bankiers, ambtenaren en milieuactivisten. [REDACTED]

[REDACTED] Zij zouden daarbij één doel hebben: [REDACTED] stelde: [REDACTED] Tevens heeft hij de boeren opgeroepen om de CEO's van grote bedrijven op te zoeken. In andere video's kwamen onder meer de [REDACTED] van Farmers Defence Force en de bekende [REDACTED] aan het woord.

[REDACTED] Op de diverse sociale media kanalen van de uitgever wordt opgeroepen om geld te doneren [REDACTED] Op de website [REDACTED] staat: [REDACTED] [REDACTED] Op die website worden de glossy [REDACTED], een uitgave [REDACTED] en diverse boeken aangeprijsd waarin geregeld een rechts-populistisch of ultraconservatief (katholiek) wereldbeeld naar voren komt. Daarnaast worden radicale en onverdraagzame standpunten ingenomen over bijvoorbeeld de overheid, de 'elite', migranten en moslims, die soms ook door extreemrechtse actiegroepen en rechts-extremisten op sociale media worden aangehaald en gedeeld.

⁸ 'Zijn roeping: NOS bashen', 6 januari 2020. www.nrc.nl

⁹ 'Nieuw-katholiek, bloedfanatiek en op de adreslijst van Breivik', 1 augustus 2011. www.trouw.nl

¹⁰ 'Is katholiek magazine 'Catholica' een dekmantel voor extreemrechts?', 15 oktober 2010. www.katholiek.nl

Commentaar monitorspecialist

De drijvende kracht achter [REDACTED]

[REDACTED]

Het tijdschrift werd destijds door sommigen gezien als een mogelijke dekmantel voor extreemrechts, maar hard bewijs hiervoor is niet geleverd.¹⁰

[REDACTED]

Ze keren zich tegen de multiculturele samenleving en bepleiten een terugkeer naar 'het oude Europa'. Niet de moslims zijn per se de vijand, maar de liberale en vrijzinnige Europeanen die de moslims hebben toegelaten. Deze opvattingen tonen sterke overeenkomst met de omvolkingstheorie. In een interview in 2017 sprak [REDACTED] zich expliciet uit tegen het mengen van rassen omdat dit 'vanuit biologisch punt eigenlijk een soort van zelfmoord van de menselijke natuur is'.¹¹

Qua thematiek en analyse staat [REDACTED] dicht bij Forum voor Democratie-politicus (FvD) Thierry Baudet, met wie hij zijn afkeer deelt van bijvoorbeeld de 'mainstreammedia', de Franse revolutie, liberalisme en de elite. [REDACTED] kan gerekend worden tot de entourage van Baudet. Op een door [REDACTED] georganiseerd symposium in een kerk in Gouda vorig jaar riep Thierry Baudet naar hem dat het glossy-tijdschrift [REDACTED] bij 'de nieuwe zuil' hoort die FvD aan het bouwen is.¹² Om tegenwicht te bieden aan de 'links-liberale media'

¹¹ [REDACTED]
¹² Zie ook: 'Hoe rechtzinnige katholieken samen met 'cultuurchristenen' de strijd aanbinden tegen links', 12 juli 2019. www.volkskrant.nl

wil [redacted]

[redacted] Het is evident dat sommige orthodoxe katholieken en gereformeerden worden aangetrokken door het discours van FvD over een monoculturalistische westerse beschaving.

De denkbeelden van [redacted] sluiten ook nauw aan bij het initiatief [redacted]

Al deze organisaties en personen zijn met elkaar verbonden op de diverse sociale media kanalen en vormen online en offline een netwerk. [redacted]

In 2016 initieerde [redacted] samen met 'Burgercomité EU' het referendum over het EU-verdrag met Oekraïne, waarbij even later ook weblog GeenStijl en de (toen nog) denktank Forum voor Democratie aanhaakten.

Op dit moment richt [redacted] zich dus met dagelijkse talkshows en journaals via zijn YouTube-kanaal op anti-overheidspropaganda en het voeden van nepnieuws en complotttheorieën met betrekking tot actuele onderwerpen als de boerenprotesten en de bestrijding van het coronavirus. Dat gebeurt op een geraffineerde manier waarbij populistische alternatieve wetenschappers en opiniemakers worden ingezet. Deze YouTube-uitzendingen met duizenden volgers en kijkers kunnen het optreden van de overheid ondermijnen en de positie van die overheid uiteindelijk verzwakken.

¹³ 'Strijder tegen de moderne tijd, de stad en de mainstreammedia', 24 februari 2020. www.nrc.nl

¹⁴ Zie ook de bijdrage 'De nauwe band tussen de ultrakatholieke TFP en rechts in de Lage Landen' in NCTV

¹⁵ 'Signalement Terrorisme en Radicalisering' nr. 02/2019 d.d. 31 januari 2019.

Uitgave

Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en
Veiligheid

Kerneenheid Analyse

Postbus 117, 2501 CC Den Haag

Turfmarkt 147, 2511 DP Den Haag

10.2g

Meer informatie

www.nctv.nl

10.2g

@nctv_nl

27-03-2020